

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Pe pošli prejemam:

za
celoletno naprej 26 K — h
pol leta » 13 » —
četrt » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

Vpravištvu prejemam:

za
celoletno naprej 20 K — h
pol leta » 10 » —
četrt » 6 » —
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Naročnine in inseratô
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhajava enkrat, izvenemil
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 252.

V Ljubljani, v soboto, 31. oktobra 1903.

Letnik XXXI.

Glavna skrb barona Heina.

Bilo je v Krškem. Slavili so petindvajsetletnico meščanske šole.

To je bilo gotovo nekaj opravičenega. Šola je sad valedušne ustanove. In gospa Hotschewarjeva je tudi zaslužila, da jo javno počaste za vse, kar je dobrega storila s svojim premoženjem.

A odločno moramo grajati nastop barona Heina, kateri je kot vladni načelnik dežele, ki je s prav majhno izjemo skoro izključno slovensko, porabil to priliko, da je naglašal ravno to, o čimer je vedel, da bo nevedečno veliki množici prebivalstva. Lahko bi bil govoril o izobrazbi, o šolstvu sploh ali o čimurkoli, a on je moral tudi ob tej priliki in sicer odločneje kot vsi drugi, govoriti za nemštvo na Kranjskem, torej za stvar, o kateri je moral vedeti, da je strankarska in odiozna!

Vladno poročilo pravi, da je govoril: »Kakor ima vsaka, tudi najboljša stvar, svoje nasprotnike, tako je tudi s Krško meščansko šolo. Manent, na katerem temelji to nasprotstvo, je pouk v nemškem jeziku, po katerem se baje učenci odtujujejo svojemu narodu itd.

Torej zato je šel baron Hein v Krško, da tam, blizu hrvaške meje, pridiga o dobrotah nemštva! Krška meščanska šola je edina na Kranjskem in ta je nemška! In vladni načelnik namestu, da bi skrbel, da slovenščina dobi številu slovenske narodnosti primerno veljavo v deželi, se čuti poklicanega, da tam — v popolnoma slovenskem kraju — zagovarja nemštvo!

To nam priča o brezobzirnem preziranju naravnih pravic slovenske narodnosti, katero gospodari v naši deželni vladni palači. Vidi se, da obstrukcija v deželni zboru še ni izmodrila barona Heina in da bo treba govoriti še odločneje.

Ako bi imel g. baron Hein tiste politične zmožnosti, ki so potrebne za vladanje v kranjski deželi, bi moral pač vedeti, da je sovražno stališče vlade proti slovenskemu jeziku tudi en vzrok, da je obstrukcija tako

popularna in da ima tako krepak odmev. Moral bi vedeti, da s takim nastopom ne izpolnjuje svoje dolžnosti: pomiriti deželo, ampak da iznovega daje povod k nezadovoljnosti.

Tu so torej govorili poleg barona Heina zastopniki bojovitega kranjskega nemštva, zlasti dr. Schaffer, katerega ime pomeni boj vsemu slovenskemu pokretu. In govorili so ter želeli baronu Heinu vse najboljše za stopniki lažil liberalne in lažil slovenske stranke. »Narodova« lju bljenca G l o b o č n i k in Z u p a n č i č sta položila iznova slovensko liberalno stranko pred noge baronu Heinu. Globočnik je celo slavil zasluge deželnega predsednika za kmečki stan, ko je vendar baron Hein glavna ovira, da kmečki stan niti pravičnega zastopstva v deželi ne dobi!

In »Slovenski Narod« je z veseljem objavil željo, da bi bilo tako še dolgo, da bi baron Hein še dolgo ponemčeval kranjsko deželo, da bi še dolgo cvetela pod njegovim okriljem zveza slovenskih liberalcev z agresivnim in ekspanzivnim nasilstvom!

Tako daleč je padla liberalna stranka. Baron Hein jo ima v žepu. Dr. Tavčar že moleduje: Ekscelesca zaključite dež. zbor! Pred javnostjo hočejo zbežati v mrak in tišino, da tam nemoteni opravljajo dalje lakajsko službo Nemcem in vladi.

Dagodek v Krškem nam je torej zopet jasno pokazal sedanjí politični položaj: Baron Hein je patron slovensko-nemške zveze, katere mu daje moč, da zatira pravice slovenskega ljudstva.

Ves slovenski narod mora stati danes na strani onih moč, ki so napovedali boj do skrajnosti temu vladnemu zistemu.

Nemški naval na naše planine.

Znano je že iz dopisa v »Slovenec« dne 10. oktobra, kako silijo Nemci bolj in bolj v središje Slovenije po lepi naši Gorenjski. Vsa sredstva so jim dobro došla in vse deluje vztrajno za germanizacijo. Tako si šteje v častno nalogo tudi »Nemško in avstrijsko planinsko društvo«, da pomaga graditi Bismarckov most. To

društvo, na videz in ime docela nepolitično in nedolžno — nekako mednarodno, služeče edino le turistiki, je pač do zdaj doseglo več, nego bi si kdo mislil. Le oglejte si prvič kraje, kjer je zgradilo pota in postavilo kočé! Vse je le nemško, da si na popolnem slovenskih tleh. Le jednemu se čudimo, namreč, da ni po pruski navadi še prekrstilo slovenskih imen gorâ, ampak jih tu in tam le prikrojilo za svoja nemška usta.

Kjer imajo Nemci le eno pot ali kočé, tam kažejo takoj tudi vso svojo nestrpnost, izvzemši častne izjeme; vsak slovenski pojav jim je trn v peti. Le en primer: Triglavsko kočé na Kredarici je kot našlaš za turiste; ako oideš ob solnčnem zaходу s Triglava, prideš ob noči še lahko na Kredarico, nikakor pa ne moreš k Dežmanovi kočé, ki je še dobro uro hoda naprej, in ravno tako je jutraj. Zagrizeni Nemci pa raje capljajo po plazovih vsi izmučeni v »svojo« bajto, nego bi porabili ugodnost slovenske Kredarice!

Kakor na planinah, tako kažejo drugič čutili svoj življí Nemci tudi po vaseh v dolini. Kjer le morejo, si izbere svoj »dom«, da od tam razpredejo svoje delovanje po vasi. V Kranjski gori imajo svoje shajališče v hotelu »Razor«; a s tem menda niso še povsem zadovoljni. Letos so hoteli kupiti od Hribarja lep kos sveta, gotovo z namenom, da si tam sezidajo svoj »Heim« in hotel, pa še kako »šulfrainsko« šolo. Čast možu, da jim ni šel na limanice! Svetovali bi pa interesovanim krogom in sploh Kranjskogorcem, naj v lastno korist ne prodajo Nemcem ni pedi zemlje, ker bodo to bridko čutili.

Kranjskagora je že itak dobila precej nemškega značaja, in to po nemškem planinskem društvu. Zalostno dovolj, da še zdaj ne uvidijo nekateri preteče nevarnosti, ali pa jim je slovenstvo in narodnost deveta briga! Saj mora človeka zaskaleti v dno srca, ko vidi ob poteh prav povsod le in samo nemške napise. Ako greš iz Kranjskogore n. pr. v Trento, zazreš prvi slovenski napis še le na Vršiču proti trentski strani; in ravno tako je tudi drugod in po Kranjski gori sami! To je pač sramota za Slovence; kogar zadeva krivda za to, ga zadeva velika odgovornost.

Zadnji čas se je z velikim trudom malo ustavilo neizprosno prodiranje Nemcev, ki so mislili, da imajo v lasti vže vse ozemlje

naše Kr. Gore, a vendar se nam milo stori, ko pomislimo, da imati slovensko in nemško pl. društvo je d n a k i pravici graditi poti. Koliko pa je Nemcev v Kranjski Gori, da nimajo slovenski več pravice nego Nemci!? — Kranjskogorci, spoznajte vendarle vže enkrat, da ste Slovenci, in bodite ponosni na svoj rod! Postavite se na neomajeno stališče, da hočete ohraniti svojemu ozemlju slovenski značaj, da hočete stati na braniku proti nemškemu nasilju. V to pa sklenite in zapoveste nemškemu pl. društvu, da morajo biti vse, vže postavljene table in napisi tudi slovenski! Sklenite pa tudi, da brezobzirnemu nemštvu ničesar več ne dovolite. S tem si rešite čast!

Omenili smo, da uporabljajo Nemci vsa sredstva v vspešno nadaljno prodiranje po Gorenjski, in da se poslužujejo v to tudi pomoči »Nemškega pl. društva«. To spoznamo še natančneje iz letošnjih njihovih načrtov. Zgradiš pot od Vršiča do pod Razorja po kranjsko gorskem svetu, prosili so županstvo v Trenti, naj jim dovoli delati pot čez Razor ob Križu in dalje na Luknjo obljubljaajo, da prirede povsod tudi slovenske napise! Trentarji jim pa tega niso dovolili in to tudi zato ne, ker ni v načrtu določene nobene poti s planin v Trento.

Za zdaj torej ni Nemcem še nič do Trente; oni hočejo le bolj kranjske občine čim bolj obkoliti in zvezati. Nemškemu pl. društvu pa ni bil ljub odgovor Trentarjev. Meni nič, tebi nič, napravi lepo z znanim Korobideljem v Kr. Gori pogodbo za zgrajenje cele naprošene črte. Korobidelj je šel vže s svojimi delavci k Razorju na delo, a tam zadene vže na delavce »Sl. pl. društva«. Nič ni pomagalo, vsa zgovornost je bila zaman, oditi je moral. Pisal pa je takoj Roschniku v Ljubljano, da dela v službi »Sl. pl. društva« na Razorju tudi Andr. Komac p. d. Mota iz Trente, vodnik nemškega pl. društva, in takoj je dobil Mota od primorske sekcije iz Trsta prepoved, da ne sme delati več, da drugače izgubi vodit. bukvice in pravico do pokojnine, ker je v službi slovenskega, Nemcev protivnega društva!

Zupanstvo v Trenti je pa tudi takoj pozvalo n. pl. dr. Kranjsko sekcijo, naj umakne od Razorja svoje delavce iz lepa. Zdaj pa strmi svet! — Razjarjeni Roschnik ne imajoč druge poti, se pritoži na c. kr. okr. glavarstvo v Tolm in radi razžaljenja, proseč skoraj gotovo, naj se da Trentarjem — u k o r ! ! To Trentarje gotovo presneto malo briga!

LISTEK.

Prepozno.

Vseh vernih dan! Kakor bi vsa priroda čutila veliki pomen tega dne, je prepreženo nebo s sivimi oblaki; zdaj pa zdaj zapiha od severa oster veter in velo, zarumenelo listje pada raz drevje.

Zunaj mesta stoji lepa, prijazna hiša doktorja Nardina. A zdi se, kakor bi ne bilo v nji nikakega življenja. Okna so zaprta in siva barva neba je nekako zatemnila belo zidovje; na vrtu krog doma so cvetice zvenele in drevje je že pol golo.

Na balkonu sloni gospodar; pogled njegov je teman in lice upalo; z roko si podpira trudno glavo. Pod njim v dolini pa zazvone takrat zvonovi male vaške cerkve, in po beli cesti se vije mrtvaški sprevod. Veter mu prinaša na uho žalostne glasove duhovnikovove molitve. Bog mu daj mir in pokoj!

Mir in pokoj!

Žalostno a zaničljivo se nasmehne doktor. Kaj prosite miru mrlíu, ki ga že tako ima? Saj mu ne ostane od življenja drugega, kakor mrzlo truplo in to segnijo v grobu.

Ali nima torej pokoja zadosti? Molite rajši za tiste, ki žive, ki bolj potrebujejo miru kakor mrlíci!

Tako je mislil zdravnik. In vendar je bil nekdaž tako srečen, da bi ne menjal z nikomur. To je bilo pred desetimi leti, a njemu se je zdelo, da že trpi vso večnost.

Bilo je ročnika meseca pred desetimi leti. Solnce je sijalo jasno in veselo, rože so duhtele na vrtu, a poleg postelje mlade žene Nardinove je ležalo v zibelki novorojeno dete. Od prevelike sreče je kipelo doktorju srce in izpregovoriti ni mogel besede od neizmerne radosti.

Teden dni pozneje pa je stal blede kakor smrt v ravno tisti sobi poleg krste svoje mrtve žene. Okna so bila črno zagrnjena in samo sveče so razsvetljevale prostor s svojo blede lučjo. Ura za uro je minila, a poleg rakve je še vedno stal Nardin, blede in tih, s sklenjenimi rokami, — a molil ni, samo črn obup mu je razjedal dušo. Molil ni niti tedaj, ko so rakev polagali v črno zemljo. Ustrašil se ga je, kdor mu je pogledal v upali obraz; nem je strmel pred — se, kakor bi ne čul in ne vedel, kaj se godi okrog njega.

S počasnimi koraki odide domov, in četudi dan ni bil jase, zaprè in zagrne vsa

okna. Potem pa se odpravi k zibelki svojega otroka. Dete je spalo sladko in mirno, saj ni še poznalo svoje nesreče. Doktor se skloni nad zibelko, a zaman bi iskal očetovskega veselja na njegovem obrazu. Dà, iz oči mu je zasvetilo neko divje čuvstvo, kakor srd in maščevanje. V tem trenutku se dete vzbudi in odpre svoje lepe, nedolžne oči. Četudi se je za hip polastilo Nardina sočutje z ubogo siroto, vendar je takoj spet čutil prejšnjo trdosrdnost, in neusmiljen sklep mu je dozorel v glavi.

* * *

Do cela se je hotel doktor osvoboditi spomin na preteklost in zato je hotel siloma raztrgati vse, kar ga je vezalo na rajno ženo. Neusmiljeno se je odločil, da pošlje svojega tujim ljudem v vzgojo. Ni ga mogel videti, ker se mu je zdelo, da ga je oropal drage žene. A saj je bilo dete tudi njeno.

Zato je vestno naročil rednikom, naj dobro skrbé zanj. Ko je deček nekoliko odrastel, dal ga je v nek zavod, ne da bi ga videl. Prosil je predstojnika, naj dá dečku vse, česar želi, in naj mu poroča vsacega pol leta o njegovem napredku. Tako je mislil, da je izvršil vso očetovsko dolžnost.

A na to se ni spomnil nikoli, da je

treba otroku tudi ljubezni, kakor je potreba cvetici solnčne gorkote. V srcu njegovem ni bilo prostora za ubogo dete, vedno in vedno se je mučil samo s spomini na rajno ženo.

Da bi se umiril, udal se je z vso dušo svojemu zdravniškemu poklicu. Hotel je zmirom bolj razširiti svoje znanje in zato je predsedel časih po cele noči pri knjigah. Tu se mu je kedaj zazdelo, da se ga ovije okrog vrata mehka roka, da mu zašepče mil glas: »Kaj bolj ljubiš zaprašene knjige kakor mene?« . . . Prazne sanje! Saj ona že davno trehni v grobu. In spet se mu je skrčilo srce v neizmerni bolečini in glasno je zastekal osamelí mož.

Njegova slava kot zdravnik je rastla dan na dan in mnogokrat so ga vabili v to ali ono veliko mesto, da bi prevzel kako imenitno službo, pa ni hotel. Ločiti se ni mogel od kraja, kjer je živela nekdaž ona, ki jo je nad vse ljubil. Vsaka stvar ga je spominjala nanjo; vedel je še natanko, katere cvetice je imela najrajše, poznal je dobro tiste steze na vrtu, kjer sta se največkrat sprehajala; in zdaj je hodil tod zapuščen in sam s svojo nemo žalostjo . . . Njegovega temnega pogleda so se vsi nekako bali, a vendar so moža spoštovali, kajti iz

Se jedno v čim večje pojasnenje nemške nesramnosti in predrznosti. Ker imajo na »Križkih podih« Slovinci pravico graditi poti, so umevno sklenili tam, kot ob velikem razpotju, tudi zgraditi kočo. Nemci so to čutili, pa hajdi v Kranjsko goro, da hitro sami kupijo na Križu svet za kočo, ter tako prekršajo račune Slovincem. Tu jim je pa izpodletelo! Dobili so sicer že skoraj vse podpise sosesstnikov, a vseh le ne. Odločni in vsega priznanja in časti vredni gospod županik Skufca se je temu ustavil in za njim so prekalici svoje podpise še mnogi drugi. Bog vedi, kaj pa zdaj namerjata Roschnik in Jedminek?

Kdor ni slep in ima še um in srce, mu morajo ti podatki zadostovati. Iz tega vidi vsakdo nemško predrznost na živem telesu našega ozemlja. Zato si pač ne moremo kaj, da ne zakličemo vsem, ki še čutijo, da so Slovenci, zlasti vsem občinskim zastopom in gospodarskim svetom, naj nikar ne dajo nemškemu planinskemu društvu najmanjšega dovoljenja, graditi poti in koče po slovenskih planinah, marveč edino le dičnemu »Slovenskemu planinskemu društvu«. Povsod pa, kjer so že samonemški napisi, naj zahtevajo županstva od nemškega planinskega društva, da nepravi tudi slovenske napise! **Slovenske planine Slovincem!**

Ogrska kriza.

Grof Apponyi ostane v liberalni vladni stranki. To je pomenljiv dogodek včerajšnjega dne, ker je poravnano staro nasprotje mej družinama grofa Tisze in grofa Apponyja.

Včeraj ob 10. uri je namreč liberalna stranka nadaljevala razpravo glede programa. Hrvatski poslanec Josipović je zagovarjal hrvatsko stališče glede jezika v armadi. Nato se oglasi grof Apponyi, ki je v dolgem govoru mej živahnim odobravanjem rekel mej drugim: Upam, da se tudi politični program grofa Tisze v bistvu strinja s programom, na podlagi katerega sem vstopil v liberalno stranko. Ako hoče grof Tisza vladati v duhu pl. Szella, hočem ga podpirati. Ako grof Tisza ne krši pravic narodov in napravi red v deželi, potem ga moramo podpirati z vsemi močmi. Glede armade pravi Tisza, sem sicer želel večje koncesije. Toda sedaj pritrdim Tiszi, kar je bolje, da se vsa stranka potegne za manjše koncesije, nego da manjšina zahteva širše pravice parlamenta. Začetek za madjarsko armado je storjen, in s tem je govornik zadovoljen. To je zahteval že pred 14 leti od pokojnega Kolomana Tisze, in slučaj hoče, da njegov sin vsaj deloma ustreže in izvrši. Nikakor pa ni zadovoljen s točko, ki govori o vladarjevih pravicah. V tem oziru si pridrži proste roke. Apponyjev pristaša Ivánka izjavi, da izstopi iz stranke. Szentiványi pa meni, da to sedaj ne kaže, ker obstrukcija odloga orožje. Ako pa bivša narodna stranka izstopi iz vladne večine, dobi obstrukcija pogum.

Grof Tisza odgovarja Apponyju, da sicer ne bo posnemal prejšnjih vlad, da pa hoče vladati v duhu in po načelih pl. Szella. Nato grof Tisza dokazuje, da ima v duhu nagodbe iz leta 1867 vladar pravico določevati poveljni jezik v skupni armadi. To je tudi Deakovo prepričanje in je tudi njegovih politič. potomcev. — Torej v tem oziru zastopa grof Tisza vladarjevo stališče,

dočim grof Apponyi trdi, da ima to pravico narod, oziroma parlament, seveda v soglasju s krono. Liberalna stranka je zato odobrila Tiszove premembe v programu devetorice. Sinoči se je Tisza peljal na Dunaj in je danes cesarju poročal ter predložil svoj nasvet glede nove vlade. Novi ministri so: Tisza, predsedstvo in notranje; Lukács, finance; Hieronymi, trgovina; Talian, dosednji prvi podpredsednik zbornice, poljedelstvo; Berzeviczy, nauk; general Nyiry, dežel. brambo; Ploasz, pravosodje; Czeh, minister za Hrvatsko.

Košutova stranka je sinoči zavrgla program nove vlade. Danes je nadaljevala razpravo glede taktike. — Ugronova stranka pa je sklenila, da nadaljuje obstrukcijo. Da tudi Košutova stranka tega ni storila, je vzrok ta, ker se boji novih volitev pod »železno roko« grofa Tisze.

Ako pa obstrukcija ne poneha, so nove volitve po Božiču.

Iz deželnih zborov.

Koroški deželni zbor. V seji dne 30. t. m. je posl. Mühlbacher podal poročilo o potrebnih podporah za javne zgradbe. Na njegov predlog je dovolil dežel. zbor 48.380 kron. — Kotz je predlagal, da se obzida struga 21 hudournikov v okraju Bela in z la v Kanalski dolini in da se popravi struga Bele in Žabnice do Pontafila. Stroški so proračunjeni ne 20.000 kron, h katerim naj dežela prispeva le 10% znesek, a vlada naj devoli 50%. Predlog je bil v sprejet. Nadalje je predlagal, da se obzida 28 hudournikov v Gailski in Lesaški dolini. Delo bi veljalo 2.166.000 kron; zato naj bi se vzelo 1.033.000 kron iz držav. mel. zaklada, iz cestnega in vodnega gradbenega zaklada 584.820 kron, 433.200 kron pa naj dá dežela. Vsprejeto.

Nižjeavstrijski dežel. zbor je 30. t. m. na predlog dr. Luegerjev nujno sklenil, naj dežel. maršal dela na to, da naučno ministristvo pouči prof. kolegij dunajske med. univerze o pravicah in dolžnostih dežel. zbora. Medicinski profesorji so namreč objavili izjavo, naperjeno proti dežel. zboru. V m. t. debati je izjavil posl. Schneider, da bo njegova stranka vedno nastopala zoper mučenje ljudi. Posl. Pattai je dejal, da deželni zbor mora ogorčeno zavrniti izjavo prof. kolegija. Slednjič se je sklenilo, da se vsi predlogi, vprašanja in debate glede te stvari natisnejo in razdele med ljudstvo.

Stajarski deželni zbor. Vloženo je bilo poročilo polit. odseka in predlogi posl. Walz, Kothulinskyja, Rokitan-skyja in tovarišev glede gospodarskega razmerja k Ogrski. Odsekov predlog se glasi: Stajarski deželni zbor odločno ugovarja vsakemu poskusu, da bi se Ogrski dovolili kakik spodarski popusti, da bi se odpravile sedanje politične težkoče na škodo avstr. polovice. Vlada se pozivlja, da zagotovi gospodarske interese totranske drž. polovice tudi za slučaj morebitne bodoče ločitve carske in gospodarske skupnosti. Zato naj nemudoma sklene avtonomni carinski tarif in ukrene določbe, ki se zde v slučaju omenjene ločitve potrebne. Posl. Kern utemeljuje predlog, da se sklene zakon, po katerem bo deželni zbor pooblaščen, dovoliti pobiranje občin. doklad v znesku do 150 odstotkov. Predlog se odda odseku. Posl. Rokitan-sky utemeljuje predlog glede spremene nitve lovskega zakona. Se odda odseku. Na predlog dr. Hofmann-Wellenhofa se sklene,

sede, a naposled se duje tih jok. Nardin stopi bliže in vidi na grobu kledečega malega sina svojega vrtnarja, ki je umrl pred jednim tednom. Nekaj neznanega se polasti njegove duše: usmiljenje do uboge sirote. »Franccek, ali greš z menoj domu?»

»Ne, ne, jaz hočem k svojemu očetu. Kaj čem doma? Saj so mati tudi umrli in sestra ves dan joka.«

»Pojdi, dečko, truden si in gotovo tudi lačen; dam ti jesti.«

»Ne, ne, k očetu hočem.«

Ali Nardin je bil tudi zdravnik in se je bal, da bi se deček ne prehladil; zato ga s prijazno silo odvede od pokopališča na dom in ga potolaži...

»K očetu hočem!«

Te besede mu nocoj ne pridejo iz spomina. Dolgo ne more zatisniti oči, a ko naposled zaspi, se mu sanja, da je umrl. Deček njegov pa stoji poleg groba malomaren: saj ni poznal očeta, zakaj bi bil tedaj žalosten? Ko se zjutraj vzbudi, je bil sklep njegov storjen.

»Naročite tovarišu mojemu, naj oskrbi za danes moje bolnike!« pravi svoji postrežin četrt ure pozneje se odpelje v jutranji hlad.

Po precej dolgi vožnji dospé v mesto in že stoji na hodniku velike, trinadstropne hiše in pravi, naj mu pošljejo sina, da ga

da se v Feldbachu sezida bolnišnica. — Pcs. dr. Jurtela poroča imenom dežel. kultur. odseka glede regulacije potoka Sevnica. S potrebnimi pripravi se prične takoj in se prih. zasedanju o tem poroča. Isto se je sklenilo o regulaciji treh potokov v brežem okraju. Posl. Hočev var je stalvil predlog glede regulacije Drave, in da se ustanovi slovenska gospodarska šola v zimskem tečaju.

Istraki deželni odbor je določil, da še v sedanjem zasedanju predloži načrt zakona, da se ustvari pokojninski urad za deželne občinske uradnike.

Slezijski deželni zbor je 29. t. m. razpravljal o regulaciji rek, o pre-zidavi hudournikov in je sklenil, da se ta regulacija izvrši na stroške dežele in države. Deželnemu odseku se je naročilo, da prouči vprašanje glede zgradbe zavoda za jetične. Dne 30. t. m. se je deželni zbor zaključil.

Solnograški deželni zbor je imel dne 29. t. m. zadnjo sejo. Deželni budget za leto 1903 in 1904 se je odobril. V svojem končnem govoru se je spominjal deželni glavar tudi splošnega političnega položaja in je v zelo ostrih besedah govoril zoper Ogrsko.

Kompromisna pogajanja v češkem deželnem zboru.

Več čeških poslancev je bilo povabljenih k deželnemu maršalu. Govori se, da hočejo napraviti v deželnem zboru premirje med Čehi in Nemci. Maršal je nato zasedanje prekinil, da poskusi, če bi ne bilo mogoče drugi teden spraviti na dnevni red nekaj predlogov glede nujnih dežel. potrebščin. Pogajanja glede kompromisa se vrše pri namestniku, in če bo deželni zbor zopet skličen, najbrže na 14 dni. Otvoritev držav. zbora bi se potem odložila.

Tuje naselbine v Bosni in Hercegovini.

Po najnovejšem popisu je v Bosni in Hercegovini naseljenih 981 tujezemskih rodbin s 5821 dušami. Najstarejše so nemške naselbine, ki so osnovane leta 1897, v Windhorstu in Maglaju. Te naselbine so druga poleg druge, zavzemajo 3200 hektarov in 1500 prebivalcev, ki so sami Nemci. — V okraju Banjaluke je naselbina Tirolcev z 812 hektari in 406 duš. Na Drinu v bje-linskem okraju je nemška protestantska naselbina, ki meri 1026 hektarov in šteje 1084 prebivalcev. Razun teh je raztresenih še 2290 Nemcev. Sol, namreč nemških, imajo dovolj. Nemški jezik polagoma zavladuje v javnem in društvenem življenju v okupiranih slovanskih deželah!

Proč od Rima.

Priobčen razglas odbora za pospeševanje protestantizma v Avstriji poroča sledeče: »Od začetka tega gibanja do začetka leta 1903 se je odprlo 37 cerkev, 15 molitvenic in 8 župnišč, ustanovljenih je bilo okoli 100 pridigar-skih postajališč in 12 samostojnih župnih občin. V letu 1903 do 30. sept. je bilo 9 cerkev, 2 molitvenici in eno župnišče izrodeno svojemu namenu. Od teh 9 cerkev jih stoji 5 na Češkem. Deset cerkev pa še ni dozidanih. Ustanovljenih je bilo 17 vikarijatov, 11 pridigar-skih postaj, med temi 6 čeških. Prestop v prvi polovici 1903

vidi. S hodnika se vidi na prestorno dvorišče, kjer se igrajo otroci, vsi zdravi in cvetočih lic. A danes so videti vsi nekako prestrašeni in se plaho ozirajo na jedno okno v prvem nadstropji.

Kmalu stopi predstojnik pred doktorja in pravi hladno in resno: »Vaš sin je nevarno zbolel, ker je imel včeraj nesrečo pri telovadbi. Poškodoval se je nekje znotraj in zdravnik je obupal nad njim. Ravno kar sem vse to na Vaš naslov brzojavil.«

Doktorjev upali obraz obledi še bolj in v hipu preskoči Nardin stopnice v prvo nadstropje, da vidi sina. Ko vatopi, obrne se vanj sinov bolestni pogled in začudeno ga pogledajo velike, modre oči... nje ne oči.

»Ivan«, jeelja ubogi mož, »jaz sem tvoj oče« in s trudom stopi k postelji, da prime sina za roko...

»Jaz — ne — poznam — očeta« odgovori z bolnim glasom Ivan in obrne obraz k zidu... Ko pride zvečer, pa ugasne mlado življenje in duša je splavala k materi...

Zdelo se je, da je ta nova nesreča ozdravila srce doktorjevo. Ko je pokopal sina, je šel k vrtnarjev in vzel mlado siroto za svojega sina. Odelej sta stala vselej na ver-nih duš dan skupaj na pokopališču in sta skupaj molila: »Oče naš... Bog jim daj večni mir in pokoj!«

se je pomnožil v primeri z drugim polletjem 1902 ter je znašal 2334 proti 1885 v zadnji polovici lanskega leta. Od teh jih odpade 924 na Dunaj in 821 na Češko. Razglas konča s sledečim opominom: »Avstrijsko gibanje naj nas Nemce v nemški državi spomni, kaj in koliko imamo zahvaliti reformaciji. Mi vsi stojimo na ramenih reformatorjev, zato moramo Avstrijce, ker so sami preslabi v njih boju, podpirati. Še celo na Angleškem in v Švici so pomožni klubi za to važno gibanje. Glavna podpora pa mora priti od prebivalcev najmočnejše in najbogatejše države. Vsak je dolžan postati deležen tega gibanja«.

Dogodki na Francoskem.

Po poročilih ministristva za notranje zadeve je bilo do 12. oktobra t. l. na podlagi postave od 1. julija 1901 na Francoskem zaprtih 10.049 kongregacijskih šol. Vendar pa se je odprlo 56 odstotkov zaprtih šol, in sicer 988 deških in 4851 dekliških. O deških šol vodijo jih 106 lajki, ki niso pripadali nikdar k kaki kongregaciji, 882 pa nekdanji kongregacisti; 1875 dekliških šol vodijo lajki, 2976 pa nekdanje kongregacisti-nje. Vlada noče priznati več kongregacij, da bi jih prisilila, da zapro svoje šole. Da se nadomestijo zaprte šole, zahteva naučni minister devet milijonov kredita za zidavo šolskih poslopij in ustanovitev učiteljskih mest.

Sodišče v Parizu je prepovedalo pokli-canje kapucinov v Rue de la Sainte. Vseled tega pričakujejo kapucini vsak čas izgnan-stva iz Francoske.

Prostozidarij škotske vrste so sklenili na svojem shodu dne 22. oktobra, odpisati častitko na vlado. Na to jim je odgovoril Combes: »Globoko ganjen od republikanske solidarnosti izrekam vsem udeležnikom tega shoda najtoplejšo zahvalo za zatrdilom popolne udanosti idejam napredka, ki so slava republike.«

Poslanci Briand, Manjan, Mennier in Rabier so vložili peticije za ločitev cerkve in države, na katerih je podpisanih 91.103 oseb.

Rusija in Francoska.

O pogovorih ruskega zunanjega ministra grofa Lambsdorfa z francoskim zunanjim ministrom Delcassejem v Parizu se poroča, da se je pogovor vršil se prvi vrsti radi makedonskih zadev. Sultan se je namreč obrnil na vlasti, naj one vse skupaj izvršujejo kontrolo nad reformami, ne pa samo Avstrija in Rusija. Na ta način upa sultan, da bi nadzorstvo ne bilo tako ostro in natančno, kakor pa če bi nadzorstvo izvrševali samo Rusija in Avstrija. Delcasse je zagotovil grofu Lambsdorfu, da Francija zavrne tozadevne prošnje Turčije in Lambsdorf je povedal, da isto stori tudi Nemčija. V tem oziru je zviti načrt sultanov izjalovljen. V azijskem vprašanju je Delcasse zagotovil, da bo Francija podpirala politiko Rusije v Mandžuriji, ki je za Rusijo okupacija Mandžurije, za Japonsko pa ugodnosti na Koreji. V marokanski zadevi bo Rusija podpirala Francijo. Delcasse je Lambsdorfu pojasnil, da zblíževanje Francije, Angleške in Italije ne sega v ruske interese in v francosko-rusko zvezo.

Napad na guvernerja na Kavkazu.

Nobene dvojbe ni, da se je nameravani napad na general. guvernerja kneza Golizyna izvršil po naročilu tajnega armenskega revoluc. odseka v Tiflisu. Armenski nemiri, ki so nastali vsled tega, ker je ruska vlada začela konfiscirati armensko cerkveno premoženje, postajajo vedno resnejši. Knez Golizyn je posegel vmes z orožjem in je mnogo Armencev izgubilo življenje.

Ministrska kriza v Italiji končana.

Iz Rima poročajo, da se je novo ministristvo sestavilo tako-le: Giolitti, predsedništvo in notranje stvari s podtajnikom Maio-rano; Luzzatti, zaklad s podtajnikom Fasce; Rosano, finance; Tittoni, vnanje stvari; Tedesco, javna dela; Sacchi, pravosodstvo; Ronchetti, poljedelstvo; Paterno, nauk; Pedotti, vojno; Sani, mor-narico in Rava, pošta in brzojav.

Včeraj zjutraj se je kralj poslovil od odstopivših ministrov.

Garibaldi in Jugoslovani.

Dr. Tresić — Pavičič je odgovoril v tržaškem »Jadranu« Ricciotti Garibaldi v daljšem pismu, iz katerega posnemljemo:

Najprej moramo omeniti, da imenuje Garibaldi nas splošno Hrvate. Med Hrvati in Italijani, pravi Garibaldi, bila bi zveza proti skupnemu sovražniku lahka in potrebna; ta skupni sovražnik je pangermanizem, po-obljen v cesarju Viljemu. V svojem prvem pismu, katero je priobčil časnik v Tri-dentu, bal se je biti bolj odkritoarčen, ker na Tridentinskem že vladajo pangermanski odbori. V Italiji je bilo v zadnjem času iz-raženih mnogo simpatij za ruski narod. Za balkanske narode, pravi nadalje Garibaldi, je absolutno potrebna federalistična avtono-

mija. Če bi bila hiša Habsburžanov središče te federacije ali pa kaka druga, to mu je malo mari, a ta federacija morala bi biti neodvisna od pangermanizma in panelske vizma. Samo pod takimi pogoji imelo bo gibanje balkanskih narodov simpatije Latinov na svoji strani. Garibaldi upa nadalje, da s časom izginejo avtokracije, diplomacije, stalne vojske itd. in da se bodo narodi združili za skupno blagostanje. Toliko ljudska, kakor tudi vladna Italija, ne želi prav nič, da bi zasedla Italija balkanske pokrajine in ona že tolikokrat napovedana skupacija albanskih pristanišč bila bi le začasna in v slučaju avstrijske okupacije. »Kar se pa tiče teritorialnih vprašanj, ki bi mogla nastati med Italijani in našimi sosedi, doždeva se mi, ko bi bil odstranjen glavni sovražnik, da bi se mogli prijateljski sporazumeti; mi bi se držali vedno našega programa, da ne dotikati se zemlje, ki pripada drugim plemenom, kakor menimo, da je naše, kar je po večini zasledeno od Italijanov; vsa težka vprašanja izročili bi prijateljski kakemu razsodišču. Upam, da izginejo nasprotstva med čema plemenoma, katerima bo v veliko korist, da sta med sabo v prijateljskih odnosih. Garibaldi pripoveduje dalje v pismu, da v Italiji ne pride med temkaj bivajočimi Hrvati in Italijani nikdar do spora, pač pa je to zunaj Italije. »A tu je roka vmes čnega, ki ima vso korist od tega spora, ki vzdržuje nasprotstvo in sovraštvo med Hrvati in Italijani, a to ni gotovo Rus. Jaz upam, da ni več možno, da bi se morali boriti proti lastnim bratcem, to so besede, ki niso vredne naroda, ki se je danes prebudil, zavedajoč se svojih pravic in ki je pripravljen doseči svojo neodvisnost na vsak način. Ko so vodili Italijana na morišče, kjer so ga imeli ustreliti, ustavili so ga in ga vprašali: »Če izdaš svoje prijatelje, rešeno bo tvoje življenje, a Italijan je iz ljubezni do domovine z zaničevanjem odgovoril: »Pojdimo naprej! in padel je kmalu za tem. V takem duhu morajo Hrvatje gledati v obraz svoji usodi in ne plačevati z lastno krvjo vojaško slavo drugim. Ali mnogo težko v dosegu teh idealov svobode in pravice bilo bi odpravljenih, ako bi bilo med temi narodi prijateljsko sporazumljenje, in to je povod, da jaz dvigam svoj šibki glas in kličem skupaj vse — tudi hrvatske časnike — da se združimo, ker edino, ako smo združeni, bomo mogli nasprotovati divje prodirajočemu pangermanizmu, boju, v katerem se nahajamo mi Latini že 20 stoletij. Če pride do boja — to sveto stvar, bo moje truplo med borilci na svojem mestu».

Srbi na Ogrskem.

Srbi čisto nasprotujejo Hrvatom in podpirajo celo madjarone proti njim. Zato so smeli v Okučanih na Hrvatskem imeti strankarski shod. Ako je hotela srbska radikalna stranka zborovati na Ogrskem, jej je ogrska vlada to prepovedala. Naj to služi Srbom v pouk!

Iz brzojavk.

Dunaj. »Tiroler Tagblatt« poroča, da se mesto avstrijskega justičnega ministra skoro izpopolni. Baje postane novi avstrijski justični minister sedanjí predsednik višjega deželnega sodišča v Inomestu baron Call, brat poljedelskega ministra. »N. Fr. Pr.« to vest dementira.

Pariz. Nuncij Lorenzelli je iz Rima odpotoval zopet nazaj v Pariz. Prej je imel daljši pogovor z državnim tajnikom Merry del Valom.

Carigrad. Iz južne Arabije prihajajo zopet vznemirljiva poročila. Vstahi, nahajskani od Angležev, korekajo proti glavremu mestu Sana. Iz Smyrne so hitro odšli trije bataljoni v Arabijo.

New York. Iz Cap Haiten se poroča o vstaji v San Domingo. Vstahski parnik »Independencia« je napadel Puerto Plata.

Dunaj. Uradni list v Belgradu poroča, da bode srbskim poslanikom na Dunaju imenovan Mihajlov.

Lviv. Ker je poljska večina deželnega zbora odklonila ustanovitev rusinske gimnazije v Stanislawu, so rusinski poslanci oddali mandat.

Pariz. Predsednik Loubet se je v ministreškem svetu izrazil, da sta se kitajska vlada in francoski poslanik v Pekingu zjedini zastran zidanja francoske železnice v pokrajini Jünan.

Občinska seja v Idriji.

Idrija, 25. oktobra.

Po dolgem presledku je vendar gospod župan utegnil zopet jedenkrat sklicati občinsko sejo.

Vstop na galerijo je bil dovoljen samo proti vstopnici.

Pred 6. uro zbirali so se v čakalnici razni gospodje, kakor Gangl, Pirnat, etc., katerim je galerija najbrž »pregmejn«. Da niso ti gospodje pometoma tja zašli, se razvidi iz tega, ker je pustil župan vrata dvorane

njim na uslugo ves čas odprta. Bilo je videti, da se je čakalnica spremenila v ložo žurnalistov.

No, tudi na galeriji smo imeli različne pogovore. Nekateri smo se smejali Julčetu, ki nas je tako zaničljivo pogledoval, kakor bi hotel reči: »Zaman čakate na volilno pravico«, drugi so pa poslušali redarja, ki se je jezil na g. F. Straussa, ker mu je ta na galerijo ušel brez vstopnice ter mu dokazoval, da mu je vstop prost k javnim sejam.

Redar: G. Strauss, opominjam Vas, da idite ven, ali si pa vstopnico preskrbite.

Straus: Ker plačujem davek, mi je vstop prost. Vstopnico sicer imam (med tem mu jo je menda nekdo podal), ali župan naj se nauči najprvo § 47 obč. reda, predno mi bode vstop zabranil.

G. Strauss je cital.

Nato odprl župan sejo.

1. točka: Prošnja za domovinsko pravico. Podeli se vsem proslcem.

Rinaldo govori k dnevnemu redu. Predčita § 47 obč. reda ter govori proti temu, da so se izdale vstopnice za galerijo. Pravi: Seje, pri katerih se sklepa o občinskih računih, morajo biti javne. Ker pa so se izdale vstopnice, je to nekaka tajna seja.

Župan: Gospodje ne poznajo ne občinskega, ne dnevnega reda. Račun glede realke ni nikak občinski račun. (Galerija: Oho! Ali bo Premerštajn plačal?) Vstopnice sem radi tega izdal, ker sem se bal, da se ne poruši galerija. Pokazale so se že razpoke in moral sem jo dati popraviti z močnim železjem. (Galerija: Za ta denar, ki ste ga za to galerijo potrosili, bi se bila lahko cela železna napravlila.) In ako se izdajajo vstopnice za državni in deželni zbor, naj se izdajajo še za naše obč. seje.

Rinaldo: Pa če se bodo razdeljevale vstopnice, naj se izdajajo pravično. Slišal sem, da so jih danes dobila nekatera društva po 30, druga pa le po 10. Proti temu protestiram.

Župan: To je laž! Jaz sem ukazal razdeliti na vsa društva po 10 vstopnic. Razdelilo se jih je 50 (takoj popravi) 40. Deset sem jih pridržal za razne sitneže.

(Opomba poslušalca. G. župan, tu ste se pa vrezali. Razdeljenih je bilo 50 vstopnic in sicer so jih dobila društva: Sokol, bralno društvo, požarna bramba, sadruga in obč. kons. društvo po 10. Torej, $5 \times 10 = 50$. Zase ste jih pridržali 10, poslušalec je bilo tudi nad 50, česaravno niso nekatera društva vseh vstopnic razdelila. Kje so se potem dobile druge vstopnice?)

Ker pa je župan obljubil, da se bodo vstopnice delile le z jednako mero, se je dovolilo, da bode vstop vedno le proti vstopnici dovoljen.

2. točka: Prošnja za podporo otrokom Alojzija Moravca. — Se odbije.

3. točka: Prošnja branjevke Barbare Razložnik za podporo.

Sepetavec predlaga, da se ji dovoli mesečno 3 K. — Sprejeto.

4. točka: Prošnja Frano Kolerja, da plača občina delavce, katere je imel v namenu pri odvaževanju prsti od realke, ker jih sam ne more plačati radi prenizko izločirane svote.

Goli: Licitacija se je delala pod rokami.

Kos: Delavci naj se plačajo, drugičkrat pa naj gleda župan, komu odda delo. Neznalčevemu naj se nikdar ne oddaja delo, ako ni primerne kavičje. — Sprejeto.

5. točka: Prošnja godbenega kluba za podporo. Dovolj se 100 K za leto. — V Ljubljani ste bolj trmasti.

6. točka: Društvo »Sokol« prosi, da bi dovolila občina vporabljeni realno telovadnico. Dalje prosi, da prevzame mestna občina v oskrbo društveno orodje, če društvo propade, ter ga odda potem prvemu v Idriji ustanovljenemu sokolskemu društvu.

Rinaldo: Bojim se, da pride »Sokol« ravno tako političnim potom kot »Čitalnica« občini na glavo.

Župan povdarja, naj se sprejme, a brez vsake obveznosti. — Sprejeto.

7. točka: Prošnja gasilcev glede shrambe gasilnega orodja.

Tu se je pa vnela debata. Oglasi se k besedi stotnik in obč. svetnik Sepetavec. Poda naslednje poročilo.

V teh sedanjih prostorih res ne more biti več spravljeno gasilno orodje, sicer se vse pokvari. Povpraševal sem za kak drug prestop ter zvedel, da prodal tak prostor g. Trček ob Nikovi za 8000 K s pogojem, da se mu dovoli sezidati hlev na lastnem travniku ob Idriji z jednim stanovanjem. Dalje prodal hišo tudi g. Smajler za 24.000 K.

Svetovalec Ipavec ponuja neki vrt.

Sepetavec: Saj velikega prostora se ne potrebuje.

Goli: Zakaj ste jim vzeli prejšnji prostor?

Župan: Saj bomo sedaj dali drug prostor.

Rejo: Ker ste prisiljeni.

Ipavec pravi, da bode najcenejše, ako se kupi ponujani vrt.

Kaučič: Po čem bo m²?

Ipavec: Komisija naj pride in določi.

Kos: Gleda naj se, da bodo hidranti v redu.

Galerija: Pa cevi in druga oprava?

Kos: Jeden naj se nastavi, da bode nadzoroval vso opravo. Ognjegasci tega ne morejo zastoj storiti, ker so že tako brezplačni.

Goli: Gasilno društvo nima pod Sepetavčevim vodstvom ne glave, ne rok in nog. G. Sepetavec, če ne mislite svoje dolžnosti izpolnjevati, se rajše umaknite. Vam je le za čast. Povsod hočete biti prvi!

Sepetavec: Vi govorite zase! Če sta bili Vi tako delavni, zakaj pa so Vas odpustili?

Goli: Ker ste se Vi silili biti načelnik. Pod mojim načelstvom je imelo društvo lep red.

Galerija: Res je.

Sepetavec (piha od jeze): Vi ste lenarili itd.

Rinaldo: G. župan! Opomnite g. Sepetavca radi teh besedi!

Župan: Očita se mi, da sem proti društvu. Pa to ni res. Jaz sem le proti nerednostim društva. Društvo naj zastopa svoje dolžnosti. So pa nekateri člani, ki ugledu društva več škodujejo, nego koristijo. (Goli: Taki naj se izbacejo.) Župan pravi: Geruš jim je prvi poklic. Taki člani naj izstopijo, ker ugled društva napram javnosti uničujejo. (Goli: Hidrant na trgu je zasut. Iskal sem ga tri dni, pa ga še nisem našel.) Župan dalje: Občina plačuje 1000 kron ter zahteva, da člani izvršujejo svoje dolžnosti. Člani pa se v uniformi pijani po javnih krajih premetujejo. (Goli: Kdo pa sprejema pijance? Ko sem bil jaz predsednik, sem imel same fest fante. — Sepetavec začne zagovarjati ognjegasce. — Kogovšek pa opomni: Je res to, nekateri člani so vedno pijani.) Župan vpraša, kateri prostor naj se kupi.

Goli opomni: Kupili bomo do najcenejšega.

Rinaldo predlaga, naj se voli za to odsek.

Knap: To nalogo ima stavbeni odsek.

Župan: Izvoli naj se odsek, v katerem naj bo tudi gospod Goli, ker se zanima za društvo.

Goli: Rad, prav rad.

V odsek se je izvolil poleg Golija še Kos in Val. Lapajne.

8. točka: Račun stavbenika g. Trečta. Ta račun pa je gospod župan tako tiho in naglo prebral, da ga ni bilo mogoče razumeti.

Stavba sama bode stala 251.390 kron. Račun je baje prekoračen za 41.000 kron.

9. točka: Prošnja deželnega odbora, naj se na opojne pijače naloži občinski davek.

Suntar: Na »geruš« naj se naloži.

Na predlog Rinaldota in Kosa se prošnja odkloni.

10. točka: Resolucija javnega shoda z dne 4. oktobra t. l. za splošno, jednako, direktno in tajno volilno pravico.

Župan: Imel sem že večkrat priliko omenjati, kako stališče zavzema naša liberalna stranka glede volivne reforme. — Ker si pa ni znal drugače pomagati, navlekel je poročila iz »Narodovega«, psokv nikdar ne nasitnega žrela, ter govoril proti volivni pravici.

Pripeljal je v dvorano še celó železnico, katere baje še eno celo leto ne dobimo vsled klerikalne obstrukcije. (Klici: Radi liberalne!) Tudi obljubljene podpore za vodovode ne bomo dobili, ker klerikalci obstruirajo. (Klici: Volivno pravico nam dajte, in takoj bode vse drugo rešeno!)

Knap: Časniki pišejo, da se je večina občin izrekla za volivno pravico.

Župan (jezno): Kakšna večina neki!?

Kaučič: Vi govorite proti ljudskim zahtevam. Ko se bode pa šlo za povišanje davkov, s katerimi naj se obremenijo itak zatirani delavci, bode pa koj glasovali. Kakšni ljudski zastopniki ste?

Župan: Mi smo deželnega zbora potrebni.

Rejo: Mi pa volivne pravice.

Župan: Ako se mi izreče za volivno reformo, denemo sami sebi štrik okoli vratu. Temu se bomo protivili, dokler se bomo mogli. Kedar pa volivno reformo iz nas izsilite, tedaj pa propademo.

Rinaldo: Čudno se mi zdi, da govori g. župan tako politično, ne pa kakor oče svoje občine. Idrija ima po zadnjem ljudskem štetju 5612 prebivalcev. Med temi je 387 posestnikov in 61 obrtnikov (Tinče zažene jezno svinčnik na tla, katerega mu tajnik Julče milostno pobere), druga masa je brezpravna. Prosim, da se resolucija sprejme. Liberalna stranka pride res do propada, ali prelju bi moji liberalci, nikar se ne bojmo naših najhujših sovražnikov klerikalcev.

Kos: Kdo pa se v dež. zboru najbolj poteguje za delavske pravice?

Goli: Tam govori samo Susteršič in dekan. (Galerija: Liberalci obstruirajo!)

Rinaldo predlaga, naj občinski zastop sprejme resolucijo.

Župan: Naši poslanci so voljni sprejeti volivno reformo (To ni res!), samo prej se mora rešiti dnevni red.

Resolucija je bila z 10 proti 8 glasovi odklonjena.

Ko je bila rešena še ena prošnja, je župan brez raznih predlogov naglo zaključil sejo.

Cerkveni letopis.

Marijina družba in nje nasprotniki. Najbolj zanesljivo znamenje, da je kaka stvar dobra, je to, da ima mnogo nasprotnikov. Kohiko je imelo prestati krščanstvo precej prva leta svojega ustanovljenja. Vse se je vzdignilo proti njemu, židje in pagani so napeli svoje sile, da bi ga uničili. Tako imajo tudi Marijine družbe, ki se hvala Bogu tako veselo širijo med slovenskim ljudstvom, srditih nasprotnikov, ki jih skušajo smešiti in ne le kot nepotrebne, marveč kot škodljive proglasiti. Sveda se duhovščina ne zmeni za to nasprotno sopo, ker dobro ve, odkod veje, in gre svoj pot navdušeno naprej. Vrag tuli, ko se mu krepko stopi na rep. Izrabljeno, onemoglo sredstvo liberalcev proti katoliškim napravam je podlo obrekovanje. Navesti hočemo najnovejši slučaj te vrste.

Na Dolenjskem, ki je bilo v tem oziru nekoliko zaostalo, je stopilo zadnji čas v življenje več Marijinih družb. V Toplicah so prevzeli knezoškof dne 13. sept. 1903 sprejeli 240 mladih ljudi v Marijino družbo. Mladina je navdušena in ima trdno voljo, družbina pravila natančno spoštovati. Pri človeški slabosti in omahljivosti se lahko primeri, da je ta ali oni družbi v nočast in ga je treba, ako svarjenje ne izda, izločiti iz družbe, toda velika večina zvesto hodi po odkazani poti in varuje družbin znak vsakega madeža.

Vsak, kdor ljubi narod in mu želi boljše bodočnost, bo to važno, idealno delovanje duhovščine za varstvo mladine odobral in podpisal, ne pa izpodkopaval. Pa kaj vidimo? V »Slov. Narodu«, ki bje brezupen boj zoper cerkev, je bilo že nebroj napadov in psokv na Marijino družbo, ki nas seveda prav nič ne vstrašijo, ampak le vnemajo k delu z vsemi močmi. Naše maščevanje je molitev za zaslepljene sovražnike in našo zmago bo pokazala bodočnost.

V 234. št. je »Slov. Narod« priobčil notico, ki je sestavljena iz samih laži. Pravi, da so se na Uršnih selih neko nedeljo o priliki cerkvene slavnosti v podružnici »Marijini mladeniči« med sabo stegli ter z noži in revolverji pobijali. Kaj pa je resnica? To, da niti enega iz Marijine družbe ni bilo zraven. Na Uršnih selih sta sploh samo dva mladeniča člana Marijine družbe, ki nista bila še nikdar v nobeni gostilni in ju nihče noter ne spravi. Fantje, ki so pretep uprizorili, so bili sami tuji iz bližnjih župnij. Prišli so na Uršna sela iz zivati in iskat boja. Nedaleč od Uršnih sel, v »Peščenku« je tovarna za tovaleta. Tamošnje delavstvo je mešanica različnih, iz vseh vetrov zneženih ljudi, ki hočejo v nedeljo »svoj dan« imeti ter se zabavati s pijančevanjem in kar je z njim v zvezi. Ti »Peščenkarji« in Kočevarji iz bližnje črmošniške župnije so na Uršnih selih razgrajali, domačih fantov nobenega ni bilo vmes, in tisti, ki je revolver potegnili, tudi ni domačin, ampak tujec.

Ni li tedaj satanska zloba, vso rabuko naložiti na ramo Marijini družbi, ki je bila pri tem čisto nedolžna? Ljudski izrek pravi o lažnjivcu, ki se prav debelo zlaže: »Tako se je zlagal, da se je ura ustavila«. Dotični pisec, ki je ono notico zmazal, naj si ta izrek zapomni in ga premišljuje. Ura življenja se bo tudi njemu ustavila, navil mu jo bo pa nekdo, ki zna dobro navijati.

Ravno tako podla laž se je raznašala o Marijini družbi v Šmihelju pri Novem mestu; da so bili mladeniči Marijine družbe v gostilni napadeni, da so jim drugi fantje svetinje potrgali in čebulje navezali. V Šmihelju o tem nihče nič ne ve. Sram vas bodi, lažnjivci!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 31. oktobra.

Kranjski deželni zbor. Gospod deželni glavar je danes razposlal poslancem naslednje naznanilo: Ker je 2. novembra vseh vernih duš dan in bi utegnili gospodje deželni poslanci, ki bivajo izven Ljubljane, ta dan težko od doma odpotovati, preklidem vsled izražene mi želje na 3. dan meseca novembra napovedano sejo deželnega zbora ter pristavljam, da bom dan prihodnje seje pismeno naznanil, ko bom v tem oziru zaslišal gospode načelnike deželnozbornih klubov.

Obrekovana »Slovensko-nemška zveza«. Neverjetno je, kaj vse si upa libe

ralno glasilo trditi glede liberalne slovensko-nemške zveze. Ta zveza je priznana največja politična napaka, katero je kdaj zagrešila katera slovenska stranka na Slovenskem. O tem je v svojem srcu prepričan tudi marsikateri liberalni prvak. A „Narod“ v priznani skromnosti zopet v četrtki v uvodniku patetično kliče: »Kdo more dokazati, da si je narodno-napredna stranka s svojim taktičnim dogovorom z veleposestniki le količkaj vezala roke v narodnem oziru?« Slovenec je že tolikrat tolkel na ta zvon, toda dejanskih dokazov v to je še dosihdob še vedno ostal dolžan! Na dan z njimi, gospodje klerikali! Z dejanskimi dokazi moramo tedaj na dan glede te zveze. In vendar smo že nešteto krat navajali celo vrsto fakt, kjer so liberalci popuščali Nemcem v deželi. Liberalci so dali Nemcem celo vrsto koncesij. Vzlasti avtonomna občina ljubljanska je ustregla Nemcem vselej, ako so dvignili le najmanjšo pritožbo. Zadeva glede samoslovenskih uličnih napisov se je dvakrat pokopala v občin. svetu, in samoslovenski napisi na mestnih nemških solah so se sneli na zahtevo Nemcev in nemško gledališče se šopiri ob podpori od strani slovenskih liberalcev. Dr. Schaffer je iz taktičnih razlogov zveze v deželni šol. svetu. V deželni odboru in nekaterih deželnih zavodih se nemškutari iz ozira na zvezo. — Kako se dopisuje v Trzinu in celo v Gorici na dež. odbor? Kaj pa jeseniške volitve in »Narodova« pisava za kompromis z Luckmanom? In Švegljovo tržiško pismo glede dr. Ferjančičeve volitve v deželno zbornico, to je tudi prav nedolžna zadeva kaj — ne? In pa tista izdajalska taktika glede celjske slovenske gimnazije tudi ni nič? — Z rokami se lahko prime, da tisti famozni kompromisni predlog glede Celja ni vzrasel na političnem zelniku dr. Tavčarja, ampak je za vso zadevo tičal njegov prijatelj baron Schwegel iz nemške »Gemeinbürgschaft«. — A take polit. igrače so vse nič, in narodnonapredna stranka drži vedno visoko slovensko trobojnico, kakor zatrjuje liberalno glasilo. — Nam se zdi otročje od »Naroda« ako trdi, da je ta zveza z Nemci tako nedolžna, ko fakta nasprotno kažejo in ko so v »Narodu« vsi že priznavali, da ta koalicija z Nemci zahteva žrtev. Ni še pol leta, ko je »Narod« grozil Nemcem v deželi, naj ne napenjajo strun preveč, da se ne podere ta alijanca, pri kateri bi v prvi vrsti Nemci zgubili svoje ugodno stališče. Tisto ugodno stališče Nemcev pa je le v tem, da se jih vsled zveze pri miru pusti v njih razvoju in se jih ne ovira v nemškonacionalnem delovanju! — In ta pasivnost nasproti zavezniku je že velika koncesija. — Pa še nekaj! »Narod« je bil pred nekaj časom objavil uvodni članek, v katerem se je direktno pečal s to svojo nemško zvezo. Tožil je, da Nemci posegajo že v slovensko posest, da mora nar.-napredna stranka nositi odij zveze, koristi pa ji zveza ne donša tistih, katere si je obetala. Tako je bilo pred par meseci. Danes pa »Narod« piše, da tako radikalnih slovenskih junakov ni, kakor so prvaki one stranke, ki dvorijo baronu Schwaglu in baronu Heinu. Inferijorni ljudje, ki kaj takega verjamejo. — Naj »Narod« pravi kar hoče, dejstvo ostane, da ravno vsled take zveze vlada slovenecvne upošteva, kakor bijih morala. Kako naj nas neki vpošteva, če so liberalci v tej zvezi padli tako daleč, da so pričeli sedaj brisati prah raz Heinovih črevljev. To je storil »Narod« tik po odvetniškem shodu, na katerem je gromelo proti vladi. Ljudje so se smejali, da je »Narod« tako klečeplazko pokazal, kako on smatra prav za prav v dejanju narodno odločnost.

Liberalni učitelji se zopet oglašajo v »Narodu« proti obstrukciji in naši stranki seveda. Pred letom osorej so bili zgruntali vzrok obstrukcije naše stranke, češ, obstrukcija se je uprizorila zategadelj, da se prepreči povišanje učiteljskih plač; letos pa igrajo Heinove in dr. Tavčarjeve politične pandurje in kjer morejo kaj zraven, mešajo zoper razširjenje volivne pravice. Učitelji, in zoper tako skromno razširjenje volivnega prava, kakor je sedaj zahteva naša stranka! Tako nastopanje je prava kranjska specialiteta in dokaz, da merodajni činitelji liberalnih učiteljev gledajo le na to, kar je dr.

Tavčarju in ekscelenci v vladni palači po godu. Čudni možje ti pionirji napredne misli v deželi. Ker menimo, da je vendar nekaj razsodnih življenj tudi med liberalnimi učitelji, jim damo v premislek to le: Razumemo, da je srčna želja učiteljstva, da se jim zboljša gmojni položaj. Ali njihova želja se jim uresniči še-le tedaj, ko se povrnejo v deželo normalne razmere, da bo mogoče ustredi učiteljstvu na eni strani, na drugi strani pa poiskati virov, iz katerih se bo poboljšek pokrival. Danes pa je dežela v izredno slabem finančnem položaju. Kapacitete iz slovensko-nemške zveze niso vkljub osemletnemu neoviranemu gospodarstvu mogle urediti deželnih financ tako, da bi dežela ne potrebovala najemati dolgov, za katerih pokritje ni rednih dohodkov. In to vzlic temu, da se zadnja leta ni podvzela nikaka večja akcija. Denarne virov pri nakladi na žganje in pivo je našel Suklje, oziroma kanonik Klun, in ti tvorijo še danes glavni vir deželnih dohodkov. Že pri sedanjih razmerah in stroških proti deželni gospodarstvu v doglednem kratkem času bankerot, zato je za ta hip izključena vsaka reforma, ki sega globoko v deželni žep... To vedo dobro Hein in Tavčar ter Schwegel, ali vse eno radi vidijo, da se liberalni učitelji pehajo za njihovo politično slavo, ki se je pa nagnila že precej proti zatonu. In so učitelji — ne vsi, ali večina — tako kratkovidni, da ne spregledajo, kako jih visoka politična gospoda iz slovensko-nemške zveze dupira in zlorablja v strankarske svrhe. — Svoj čas ob zborovanju v Gorici se je učiteljstvo od nekaterikov dalo zavesti, da je formalno in oficialno stopilo v vrste narodno-napredne stranke. Ti nekaterniki so sicer že zasidrali na varno svoje barčice in so na ta način za svoje osebne ambicije porabili stanovsko organizacijo, da je z razvitim praporom prešla pod pokroviteljstvo prvakov iz slovensko-nemške zveze. To pa je bila velika taktična napaka učiteljev. Sedaj mešajo zopet nekaterniki, da bi se učiteljstvo angažiralo za barona Heina in njegovo slovensko-nemško zvezo. Naši stranki to dosti škoditi ne more, še manj pa jo bistveno oslabi, kajti naša pozicija v deželi je danes močnejša, kakor je bila pred šestimi leti. A učiteljem povemo, da so njihove želje po regulaciji plač odvisne od naše stranke istotoliko, kakor od Heina in Tavčarja. Če se hočejo izigrati liberalne stanovske učiteljske organizacije kot politični faktorji v boju proti nam, dobro. Mi se ne ogiblremo niti boja z liberalnim učiteljstvom, ako nam ga samo usili. Motijo se pa dotičniki močno, če mislijo, da s tem pripravljajo ugodnejši teren za svojo regulacijo. Ne pride nam na misel, zahtevati od liberalnih učiteljev, da hodijo naša politična pota; a nekaj bi vendar želeli, da se iz interesov do vsega učiteljstva ne eksponirajo za zgubljeno pozicijo slov.-nemške zveze. Tista neomejena vlada slovensko-nemške zveze pod pokroviteljstvom barona Heina sene vrne več v deželo. Ako so hoteli učiteljem dobro velmožni gospodje iz koalicije, naj bi bili storili to že pred leti, ko so imeli neomejeno gospodstvo in naj bi bili ob enem poskrbeli, da bi ne lezla danes dežela v dolgove. A storili niso ne jednega in drugega, pač pa hočejo izrabljati priznano neugodno materialno položeno učiteljstva v svoje politične strankarske sebične svrhe, in nekaterniki med učiteljstvom jim hodijo zopet na led namesto, da bi vsaj svoje stanovske organizacije držali nad strankami in tako služili najbolje svojim stanovskim aspiracijam. Prišel bo čas in ne bo dolgo tega, ko bomo utegnili z vso objektivnostjo in dobrohotnostjo upoštevati opravičene aspiracije učiteljstva, a danes ko smo v sredi vročega političnega boja proti ekscelenci v vladni palači in proti političnemu nestvoru slovensko-nemške zveze, danes ni še tisti trenutek, da bi zaustavili ogenj, ako se oglašja ta ali oni s željami, katere so sicer opravičene, a v tem trenutku v diskusijo in rešitev priti ne morejo. Učiteljstvo stori pa v sedanjem trenutku najbolje, da se v lastnem interesu kot stan ne eksponira ne na to niti na drugo stran in ne napravi iz svojega stanovskega vprašanja strankarsko politično vprašanje. Mi smo povedali

svoje, liberalni učitelji pa naj store, kar se jim zdi prav.

»Kdo je sprožil idejo za vseslovenski odvetniški shod.« Tako kliče »Narod« in se trka na prsa, češ to je storila narodno-napredna stranka. Komaj se je vršil odvetniški shod in nam praktičnih uspehov ni še prav nič prinesel, že ga zlorablja »Narod« v svrhu, da bi pokrtil grehe slov. nemške zveze. Mi mislimo, da ako bi bilo tudi res, da je ideja odvetniškega shoda vzrasla v vodilnih krogih narodno-napredne stranke, je skrajna netaktnost in največja politična lahkomišljenost, to prvenstvo vladiti sedaj v kranjske dnevne boje. Ako bo ta shod rodil kakšne politične uspehe za Korošce in za jezikovne pravice drugod, bo to uspeh vseh Slovencev ozir. vseh slovenskih strank. In med temi strankami je kranjska narodno napredna vendar najmanjša! Toda predno je še kaj praktičnega vspeha od tega vseslovensko političnega podjetja, že bobna »Narod« v svet, da je iz vodilnih njegovih krogov izšla ta ideja. A se je pošteno zlagala! Incijativa za prvi odvetniški shod pred štirimi leti je izšla od dr. Krisperja in dr. Majarona in to v času, ko je bil dr. Majaron razprt z vodstvom stranke ter je tedaj, kakor znano, dr. Tavčar domino igral, ko so drugi se z govori trudili in pri shodu prisostvovali. Saj je znano, kako je bil tedaj dr. Tavčar disgustiran in se jezil na »aranžerje«. — Sedanji odvetniški shod pa je izšel iz incijative dr. Krisperja, kar se je na shodu izrecno povdarjalo in kar moramo resnici na čast konstatovati. Dr. Krisper pa ni član izvrševalnega odbora narod. napredne stranke in bi ga celo žalili, ako bi trdili, da se strinja s politiko »Narodove« klike. Res pa je, da je dr. Krisperja »Nar.« že opetovano smešil in napadal. Sicer pa se g. dr. Krisper ne vtika aktivno v strankarske boje na Kranjskem. Konečno pa mislimo, da namen, kateri je vodil do odvetniškega sestanka, je vendar vzvišen nad dnevnimi praskami na Kranjskem in ne sme služiti v to, da bi ga politični otročaji izrabljali za pokrivanje slovensko-nemške zveze. Čudimo se, da si »Narod« nakrat hoče sebi prilastovati vse zasluge, saj je še-le nedavno pričel članek »Skupna akcija« in je ondi razblebetal tudi, kdo je dal za delo prvo važno incijativo. Ali so Nemci »Narodu« naročili, naj se sedaj prične kregati radi tega z nami, ko je nametal svojim čitateljem že dovolj peska v oči? Izključeno bi kaj takega ne bilo, saj je pričel tudi članek »Skupna akcija«, kljub temu, da bi stvar morala ostati tajna in je tako le informiralna še narodne nasprotnike, kakor so tudi za dobo boja za celjsko gimnazijo bili informatorji Nemcev v vrstah kranjskih liberalcev. »Narod« naj bo že enkrat preverjen, da ob takih prilikah ne more služiti ob enem svojim nemškim zaveznikom in Slovencem. Ako je v narodnonapredni stranki še kaj resnih mož, tedaj naj mu odločno povedo, naj se ob tako resnih dogodkih obnaša bolj moško!

Ljudski glas Pod tem naslovom je »Narod« pisal v četrtki mej drugim: »Občina Zilce nad Cerknico je bila doslej prava trdnjava klerikalne stranke. Može te občine so vedno zvesto in zanesljivo volili klerikalne kandidate in na prstih je bilo lahko sešteti glasove, ki so jih dobili narodno-napredni kandidati pri raznih volitvah. Početke klerikalnih poslancev v deželni zboru je predramilo tudi to občino in sklenila je energično peticijo na deželni zbor.« V tej peticiji, ki je seveda narejena v liberalni kovačnici enakih peticij, obžalujejo gg. župan in svetovalci, da obstrukcija zabranjuje delo v deželni zboru, ter žele, naj preneha prepizzaradi volilne reforme, katere davkoplačevalci baje ne potrebujejo. (Tu tiči liberalno kopito!) Konečno naglašajo peticija, da je občina Zilce dala napraviti načrt za okrajno cesto Begunje-Sv. Vid, za katero potrebujejo deželne podpore. Torej naj poneha obstrukcija. Tako peticija. — V prvi vrsti naglašamo, da katoliško-narodni poslanci gotovo niso pričeli obstrukcije le za kratek čas, marveč prisiljeni od liberalne slovensko-nemške večine, ki se le iz strankarskih ozir. v trdovratno upira razširjenju vo-

lilne pravice na koristavno kmečkemu prebivalstvu v prvi vrsti. Dalje je istina, da liberalci delajo ob enem obstrukcijo v odsekih, kjer se morajo najprvo reševati vsa vprašanja in določati podpore. Liberalci in edino ti so krivi, ako odseki niso delovali. Tretjič je istina, da so katoliško narodni poslanci v zbornici in v odsekih opetovano zahtevali naj se rešijo vse prošnje in poročila o zgradbah vodovodov, uravnave Mirne, glede podpor za ceste itd., in da v ta namen, toda le v ta namen ustavijo obstrukcijo. Kdo je torej kriv, ako predložene prošnje ostanejo sedaj nerešene? Četrtič se bode gospod župan občine Zilce sam morda še dobro spomnil, kje in komu se je pred šestimi leti pritoževal, da se bivši načelnik cerkniškega okrajnega cestnega odbora in odložen »Narodove« pristaš z vso silo upira okrajni cesti od Begunj do Sv. Vida. Načrt je bil že pred leti narejen, deželni odbor je obljubil in, če se ne motimo, tudi izplačal podporo k stroškom za načrt, toda ustavil se je liberalni okrajni cestni odbor, »ker je občina klerikalna«. To je istina, katere nihče ne utaji. In petič: Občina je res sama dala napraviti nov načrt za okrajno cesto. Toda deželni stavbeni urad še do danes ni na licimesta presodil načrta, kar se mora vedno zgoditi, predno more načrt odobriti in ga predložiti deželni zboru v svrhu podpore. Torej bi to vprašanje letos sploh ne prišlo v deželni zbor na vrsto, tudi ko bi ne bilo nobene obstrukcije, ker ravno deželni odbor ni mogel še izvršiti svojih poizvedovanj in priprav. In kakor »Narod« hujska tukaj, tako hujska drugod s samimi zvijačami in zloboznostmi. Obžalujemo tiste, ki gredo tem ljudem na led.

Gleispachov sistem. Gosp. avskultant Davorin Zwitter, ki stoji tik pred sodnijskim izpitom, je prestavljen iz Celja v Novo mesto, da se, ker je Slovenec, na Stajersko nikdar več ne povrne in napravi mesto novemu nemškemu pristavu! — Niti en teden torej ne preteče, da bi nam Gleispach ne dal nove zausnice; tokrat je to storil baje na podlagi lažnjive denunciacije nekega našemu občinstvu dovolj znane c. kr. sodnega uradnika.

Politična komedija. Nemška oholost se je zopet jasno pokazala v včerajšnji seji trgov. in obrtniške zbornice. Posebno zborniški svetnik in član deželno-zborske »večine« Luckmann je kazal najskrajnejšo strast proti rabi slovenskega jezika na Koroškem. G. Luckmann je pokazal kako globoko sovraži našo narodnost, in s tem je tudi pokazal, iz katerega namena je agitiral po Jesenicah proti splošni volilni pravici. Ta Luckmann, katerega je »Narod« radi tega hvalil, je storil to iz strasti, da bi slovensko ljudstvo ne dobilo večjih pravic. Žalostno je za slovenske liberalce, da pravočasno ne uvidijo nakanemških mogotcev, katere bi kmalu minula oholost, ko bi bili osamljeni. Žal, da jih slovenski liberalci celo podpirajo in so s takimi nasprotniki slov. jezika v politični zvezi, ki danes kot večina gospodarji v deželni zboru. Na eni strani se hlinijo slovenski liberalci kot zagovornike narodnih pravic, na drugi strani pa se bratijo ravno s tistimi, ki so zagrizeni naši narodni nasprotniki. Ali je narodnonapredna stranka v istini že tako daleč propadla, da je ni sram take politične komedije? Čudimo pa se posebno, da g. županu Hribarju ne zarudi lice sramote, kadar izreče v deželni zboru besedi: »Mi večina«. S tem priznava, da slovenski in nemški liberalni poslanci ne tvorijo samo večine, marveč enotno nastopajočo skupino proti katoliškonarodni stranki, ki nevstrašeno dviga prapor za politične in narodne pravice slovenskega naroda.

Nov naskok vlade na štajerske Slovence. Če bi Bismarck podjarmil naše slovenske pokrajine, ne mogel bi nas pri najboljši volji bolj kruto teptati, nego sedanja avstrijska vlada. Kakor je »Domovina« iz najzanesljivejšega vira izvedela, je vsled

zvišaj proslulih sovražnikov Slovencev, Derschatta in grofa Stürckha pravosodno ministarstvo brez vednosti Slovencev sklenilo z občino prusofilskega mesta Radgone pogodbo, da se to prusko mesto zaveže postaviti novo poslopje za svoje okrajno sodišče, pravosodno ministarstvo se pa zaveže premestiti v to novo poslopje tudi okrajno sodišče za slovenski gornjeradgonski okraj. Onim, ki krajevnih razmer ne poznajo, bodi v pojasnilo povedano, da spada radgonsko okrajno sodišče pod okrožje deželne sodišča v Gradcu, gornjeradgonski okraj pa pripada okrožnemu sodišču v Mariboru. Po tem inperinentnem paktu bi torej slovenski okraj gornjeradgonski dobil svoje okrajno sodišče v popolnoma drugem in ne v svojem okraju, da še mnoge huje, to okrajno sodišče bi bilo iztrgano celo iz področja dosedanjega okrožnega sodišča. V svojih posledicah bi pa to premeščanje pomenilo zaslužnje Slovencev gornjeradgonskega okraja v prid Nemcev za vse večne čase. Prošnje in protesti slovenskih občin so na skrivnostni način izginile iz dotičnega akta, bodisi, da sta jih Derschatta in Stürckha pokradla, ali so se pa zatajile na drug način. Slovenci v Gornji Radgoni so se že davno ponudili, da postavijo za svoje sodišče novo poslopje, tudi občina St. Jur, ki leži sredi okraja, je prosila, da se tja premesti okrajno sodišče, toda nič! Avstrijska vlada je sklenila premestiti to sodišče celo izven okraja, prodati gornjeradgonske Slovence na podlagi mešetarstva Derschatta in Stürckha besnim sovražnikom Slovencev v nemško Radgono! Po vseh slovenskih gorcih je zavlada valod novice, da hoče vlada Slovence gornjeradgonskega okraja izročiti radgonskim Nemcem na milost in nemilost, velikanska senzacija in razburjenje! Pripravljajo se javni protestni shodi. Na shodu političnega društva ljutomerskega dne 8. nov. t. l. se bode zavzelo v tej zadevi zoper vlado odločno stališče. Slovenci ne bodo nikdar prestopili mosta čez Muro!

— **Imenovana** je za učiteljico v Šmartnem pri Kranju absolvirana učiteljska kandidatinja gđ. Ljuboslava Orehek.

— **Poročil** se je g. Rudolf Stegenšek, knjigovodja v Zettlingu z gđ. Marijo Takó.

— **Smrtna kosa**. Na Colu pri Vipavi je umrl 70 let stari posestnik g. Andrej Rovani. — Umrl je v Gorici g. Ante Maver, asistent pri dež. odboru, v starosti 29 let.

— **Učiteljske vesti**. Absolvirani učiteljski kandidatinji gospici Frančiška Jandl in Olga Cvahete ste postali začasni učiteljici na petrazrednici pri Mali Nedelji.

— **Promoviran** je bil danes na graškem vseučilišču doktorjem prava g. Božidar Ferjančič, sin poslanca Ferjančiča.

— **Bolexen**. V Idriji je nad 100 otrok belnih na ošpicah. Zaradi tega bo šola 14 dni zaprta.

— **Dar**. Prebлага gospa Josipina Hotschewar iz Krškega je poklonila gasilnem društvu v Radovljici znesek sto kron.

— **Pozor!** Poroča se nam: Pod tem naslovom je bila priobčena nedavno notica, da prodaja neki človek sveto pismo, izdano od angleške družbe. Tudi pri nas na Belokranjskem sta se klatila pred par tedni dva taka izkoriščevalca ljudstva. Po nekaterih krajih so jima pokazali vrata, vendar sta pa razširila poleg biblije tudi dosti drugih protestantovskih brošur. Najbolje bi storili gospodje duhovniki, če bi kar s prižnice že naprej oznanili, da naj ljudje nikar ne kupujejo takih knjig. Če bodeta prišla dotična razprodajalca še kaj na Belokranjsko, ju priporočamo zlasti metliškim pratikarjem, da jima posvetijo, kakor treba.

— **Stavbinsko društvo uradnikov** se je včeraj v Gradcu razpustilo radi pomanjkanja članov.

— **Novice iz Mokronoga**. Mošta smo pridelali manj, kakor lanske leto, pa kaplja bo dobra. Saj so se v nedeljo fantje na dveh krajih stekli, na enem si celo prav dobro kri puščali. Vzrok — mošt! Torej je gotovo močan! — Delavci pri uravnavi Mirne so nas zapustili, sedaj je vse mirno in tiho. Spomladi začno z delom pri

Tržišču, naš konec je skoro dodelan. — Naše ljudstvo se vrača iz Amerike, ker je tamkaj postalo zelo slabo. — Olepšava trga je napredovala, kar je dožidal g. Povše svojo prijazno hišo. — Prvikrat se je razlegel ta teden žvižg parne piščali, ko je začel z delom v svoji novi tovarni g. Peuca. — Neka klepetulja se jezi v »Sl. N.«, češ, kaj potreba škofa, da kupuje naš grad za redovnice. © da bi le prišle in pomagale deklicam do višje izobrazbe! — Pri okrajnem glavarstvu v Krškem so popolnoma pozabili, da smo še med Slovenci. Na slovenske vloge se odgovarja navadno nemško.

— **»Slovenec sem**, tako je mati-djala, ko me je dete pestovala. »Slovenec sem, rekel sem v šoli, ko so me učili pisati in brati v meni tujem jeziku. Slovenec sem, rekel sem takrat, ko sem se sukal na nemški komando pri vojaki. Iz mene so hoteli narediti vse, samo Slovenca ne. In kar se je meni godilo, to se godi vsem Slovincem, a vsem nam je dobra naša mamica rekla: »Slovenec si!« — »Kje je narod na svetu, ki bi imel v sebi tolike življenjske moči za obstanek ob takim pritisku, kakor je ima slovenski narod? Te ne dela srečnega to zaupanje v samega sebe? Nisi ponosen na to, da si Slovenec? Od vseh strani pritiskajo na to, da bi te zatrli, a ti stopiš neustrašeno tu in zroš neustrašeno sovragu nasproti z jedino zavestjo, da moreš koristiti narodu? Usoda naroda kliče te na naj bolj izpostavljeno mesto. Tu moraš braniti pravice narodu, v nevarnosti si, da boš uničen — a tu stojiš vrli slovenski sin in izvršuješ narodno dolžnost sebi v škodo, — narodu v korist. Slovenec sem, pravi dr. Brejce, mi pa smo ponosni, da pripadamo k narodu, ki si mora vsako najmanjšo pravico priboriti z največjimi žrtvami. A vsakdanji boj za drobtinice izveža nas tudi, da homo pripravljeni ob velikih dogodkih! — Te misli so rojile nekemu Tržičanu po glavi, ko je prečital poročilo o odvetniškem shodu v Ljubljani, o katerem pravi »Edinost«, da je zgodovinskega pomena za slovenski narod.

— **Planinski vožovod**. Pri izkopavanju tal in jarkov za cevi i. dr. so porabili že nad 400 kg dinamita in trikrat tolike smodnika in razstrelilnih kapic. Svet je ondi kakor znano zelo skalnat.

— **Iz Novega mesta** se nam poroča: Reči moramo, da se lepša dolenska metropola, kolikor je mogoče v teh razmerah. Le škoda, da so na Florjanskem trgu posekali kostanje, ker bi jih bili lahko presadili. — Kakor čujemo, hoče g. I. Pavčič prodati svoj hotel blizu pošte. Ta hotel je na jako ugodnem kraju blizu raznih uradov in razmerno tudi kolodvoru.

— **Bohinjski predor**. Na severni strani bohinjskega predora se je pojavil v rovu močan studenec, ki izbruhne v sekundi 300 do 400 litrov vode. Kot se sodi, bo v 10 do 12 dneh ta ovira odstranjena. Med tem pa se bode nepretrgano delalo na zgradbi predora. Normalno delo pa se bo nadaljevalo še-le po preteku treh mesecev. Vkljub omenjeni oviri bo predor izkapan do določenega roka, ker je dosedaj delo hitreje napredovalo, kakor je bilo v programu. Pričakuje se z gotovostjo, da bo predor izvršen do junija prihodnjega leta.

— **Novi učiteljski disciplinarni zakoni za Stajersko** bo popolnoma izključeval denarne kazni in bo določal, da ima obtožene pravico vpogledati vse akte, katere zbere preiskava.

— **Ogenj**. Vredo zjutraj je pričelo goreti na cesti pri »Štravsu« v župniji Prežganje. Posrečilo se je ogenj pravočasno pogasiti. Pogorel je samo skedenj.

— **Ptičja bolezen?** V šmartinski okolici se je pojavila neka bolezen pri ptičih; za to je poginilo mnogo kanarčkov. Enemu samemu jih je poginilo 8.

— **Umrla** je včeraj zjutraj v Gor. Logatcu po daljši bolezi gospodična Mici Gostiša v 24. letu svoje starosti. hči znanega posestnika g. Frana Gostiše. N. v m. p.!

— **Izmišljen napad na nadškofa Stadlerja**. Uradna korespondenčna pisarna naznanja, da je tudi napad na nadškofa Stadlerja, o katerem so te dni poročali nekateri listi, le izmišljen. Istotako so namreč že preje enkrat pisali hrvatski listi o nekem napadu na sarajevskega nadškofa, samo v malo drugačni obliki, ki je bil pa istotako, kakor ta, le izmišljen.

— **Zastrupil** se je v Trstu neki Alojzij Lutman.

— **Samomor pred aretacijo**. V Gradcu se je zadnji čas dogodilo mnogo ulomov. Ves trud policije dobiti storilca, je bil zaman. Včeraj pa je nek policaj zapazil, da nekaj ni prav v vili Schueh v ulici Meran. Gostje iz bližnje kavarne so obstopili vilo, v katero je skoro na to udrila policija. Tat je pred policijo bežal skozi vse soobe, katere je zaprl in vrata zastavil s hišno opravo. Policija je morala vsa vrata razbiti s sekirami. Končno je tat pribežal v drugo nadstropje na verando. Skoro mu je bila tudi tu policija za petami. V tem hipu je

tat potegnil revolver ter se ustrelil v glavo. Zgrudil se je mrtev. Kdo je, se še ne ve. Mrtev je precej velik, vitez mož z rudečimi brkami. V žepu je imel spominsko medaljo na četrti nemški pevski shod na Dunaju.

— **Mrtvega je našel**. Andrej Smolej, železniške proge čuvaj v Kranjski gori, je včeraj zjutraj, ko se je mudil na podstrešju svojega hleva, mrtvega v mrvi našel oženjenega delavca Franceta Hrovata iz Spenice v Tolminu. Po zdravnikovem izreku je Hrovata zadela kap.

— **Hrvatske novice**. V podporo narodnim žrtvam. V pomoč vlad politnega narodnega gibanja ponesrečenim je poslalo hrvatsko dobrotvorno društvo v San Francisku v Sev. Ameriki 744 K. Hrvatske v Italiji so poslali 428 K. — Umorstvo. V Gor. Kustčiji, obč. Stenjevca, je pri nekem prepriu radi mlina J. Marenovića z nožem napadel S. Grabušića. Ubijalec je svoji žrtvi razparal trebuh. — Sodna razsodba glede protimadjarških izgradov v Ljubregu. 29. t. meseca je bila v Varaždinu proglašena razsodba napram 183 kmetom iz Ljubrega in okoliških vasi, radi poznatih dogodkov, dogodivših se v noči od 21. julija in sledečih dneh. Glavna razprava je trajala deset dni. Obsojenih je bilo 15 kmetov radi zločinstva javnega nasilstva oziroma radi ustaje. Največja kazen znaša 16 mesecev zapore. Vsi obsojenci so vložili priziv. — Svetnikom bo proglašen Hrvat Markuš Križevčanin, rojen leta 1580 v Križevcih. Študiral je pri jezuitih na Dunaju in bil v Rimu posvečen za duhovnika; nadškof v Grani Pazmany ga je imenoval kanonikom in profesorjem na semenišču v Tyrnavi. L. 1619 je bil v Szeplaku od Kalvinev po groznih mukah usmrčen. Na njegovem grobu se je zgodilo več čudežev. — Vstavljena preiskava. Kraljevo sodišče v Zagrebu je ustavilo proti V. Bukšegu, uredniku »Slobodne Rieči« napovedano razpravo radi zločinstva javnega nasilstva. Bukšeg je že sedel radi tega »zločina« dva meseca v preiskovalnem zaporu.

Ljubljanske novice.

Socialni kurzi »Slovenske kršč. soc. zveze« v zvezi z govorniško šolo se prično prihodnji petek ob pol 8. uri zvečer v društvenih prostorih »Katoliškega Doma« na Turjaškem trgu. Naj bi naši somišljeniki skrbeli za to, da pridobijo posebno veliko udeležbo izmed mlajših krogov v Ljubljani. Na to stran naj se obrne posebna pozornost. Kdor se teh kurzov želi vdeleževati, naj pride prihodnjo nedeljo v družbi katkega našega somišljenika v »Katoliški Dom«. Vodi bo kurz g. dr. J. Fv. Krek. Vdeležencem bo na razpolago tudi knjižnica in čitalnica.

Družbinski večer »Slovenske kršč. soc. zveze« bo dne 22. novembra ob pol 7. uri zvečer v »Katol. Domu«.

Krščansko-socijalno delavstvo v Ljubljani je imelo včeraj shod svojih zaupnikov. Poročal je o položaju deželni poslanec dr. Krek. Prišlo so na razgovor mnoge delavske težnje in je bila sprejeta poleg drugih zaupnih predlogov tudi naslednja resolucija na obrtno nadzorstvo v Ljubljani: »Splošno znano je, da mnogi delodajalci odtegujejo svojim delojemalcem večje prispevke za bolniško blagajno in za zavarovanje za slučaj nezgod, nego so za delavce odmerjeni. Da se temu odmore, je prepotrebno, da se v vsaki delovrški javno razobesi tako delavski red, kakor tudi svote onih prispevkov, ki jih imajo delodajalci svojim delojemalcem pravico odtegniti. Zato se slavno obrtno nadzorstvo v Ljubljani naprci odrediti, da se po vseh delovršbah na vidnih krajih objavijo taki razglasi, in strogo nadzorovati visokost odtegnjenih svot za bolniško blagajno in za zavarovanje delavcev, in vsak slučaj, kdor dokaže, da gospodarji svojim delavcem odtegujejo previsoke zneske, naznaniti na pristojno mesto, da se malomarni gospodarji kaznujejo. Obrtno nadzorstvo se naprci strogo nadzorovati pri stavbenih podjetnikih v Ljubljani beznice, v katerih stanujejo takozvani laški delavci. Po mnogih tovarnah in delovršbah na Kranjskem se dela tudi ob nedeljah in praznikih. Skodljivosti takega dela za delavstvo v verskem, nravnem, zdravstvenem in socialno-politiškem oziru nam pač ni treba povdarjati. Slavno obrtno nadzorstvo prosimo, delo ob nedeljah strogo nadzorovati in vplivati na političke oblasti, da omeje v svojem delokrogu nedeljsko delo«.

Iz »Leonšča«. Stanje vli. g. konzistorijalne svetnika Slekova se ni v Leonšču, kjer leži že četrti teden, nič zboljšalo. Blagi gospod se misli vrniti domu. Spremljale bodo zaslužnega moža naše iskrene želje, naj okreva pod domačim krovom, ako je božja volja. Te dni je bolnika obiskal naš premil. knezoškof Anton Bonaventura. Solze, ki so vrlemu možu zaigrale v očeh, ko mi je to pravil, so pričale o njegovi globoki hvaležnosti za izredno čast.

Kanalizacija na Poljanskem predmestju. Pretekle dni so pričeli ob voglu Euzabetne in Poljanske ceste kopati tla za napravo novega betonskega kanala, ki bo izpeljan od Strelških ulic navzdol.

Zlatar Wagenpfeil v Čevljarskih ulicah nima na svoji prodajalnici niti enega slovenskega napisa. Ako v kratkem ne bodo na prodajalnici dvojezični napisi, tedaj naj slovensko časopisje stori svojo dolžnost.

Poslopje za izdelovanje kartonaže si je zgradil na Maličevem dvorišču gosp. Ivan Bonac.

V Hanss-Huthov dekliski zavod pošiljajo slov. liberalni in napredni očetje pridno svoje hčere. Taka je narodna vzgoja in luč v središču Slovenije!

Ogenj na Bregu. Danes ob 10. uri dopoldne nastal je v dimniku hiše Jerneja Žitniku na Bregu št. 14 ogenj. Vnele so se saje in zgorele. Na lice mesta je došel oddelek požarne brambe, kateri je ogenj za-dušil in pogasil.

V Ameriko Danes ponoči odpeljalo se je z južnega kolodvora 26 oseb v Ameriko.

Pri novem vojaškem strelišču ob Dolenski cesti bodo mesto razpokane stene morali novo napraviti. Stavbno vodstvo je bilo v rokah vojaških organov. Strelišče bi bilo imelo biti že 1. oktobra letos dodelano in izročeno. Zdaj pa ne bo še tako hitro. Na ilovčast svet treba s piloti graditi!

Knezoškofovi zavodi dobe poleg drugega lastni vodovod in praonice na stroje.

Surovost z vojaškimi novinci. Poroča se nam: Dne 28. t. m. sem slučajno prišel na vežbališče na severni strani južnega kolodvora poleg bolnice za kolero. Bilo je med 3 in 4. uro popoldne. Videl sem na svoje oči, kako je neki korporal 17. pešoolka surovo ravnal z vojaškimi novinci. Enega je udaril tako silno s pestjo za tilnik, da se je takoj zgrudil na tla. Ko se je vzdignil, je zopet of slabosti padel na tla. Če se to godi na javnem vežbališču, kaj počenjajo z novinci v vojašnici. Upamo, da to svari lo ne bo brez vapeha, sicer govorimo jasneje in glasneje.

V deželno bolnico so pripeljali 32 let starega zidarskega mojstra in hišnega posestnika Mihaela Dolarja z Bleda. Pri popravljanju dimnika je padel 3 metre globoko in si zlomil desno nogo.

Tat pri Tavčarju. Dne 30. t. m. vtihtapil se je tat v stanovanje gospe dr. Tavčarjeve na Bregu št. 8 in jej ukradel srebrno. plateno košarico, vredno 60 K.

Pevsko društvo »Ljubljana« opusti že naznanjeni Silvestrov večer in priredi mesto tega običajno božičnico na Stefanov dan 26. grudnia.

Izgubljeno. Služkinja Liza Kovač, stan. v Trnovskih ulicah št. 7 je izgubila na Pogacarjevem trgu denarnico, v kateri je imela nad 18 K denarja. — Izgubila je služkinja Neža Železnikar rumenkasto denarnico z enim bankovcem za 10 K.

Nezgoda na električni železnici. Včeraj ob 4 uri pop. je na Poljanski cesti zadela električni voz v voz mesarja Mihaela Zajca iz Sneiderjev št. 17 in prevrnil voz in konja na hodnik. Zajc je padel z voza in se na glavi precej poškodoval. Električni voz pripeljal se je Zajčevemu vozu nasproti in ker se Zajc ni mogel takoj umakniti s proge, voznik pa ni mogel električnega voza takoj ustaviti, ker so bili relsi vsled dežja polzki, sta voza zadela skupaj. — Zvečer okoli 8. ure zadela pa je zopet na Poljanski cesti električni voz v tovorni voz hlapca A. Struklja, stan. na Poljanski cesti, št. 1, kateri je tudi vozil po električni cesti železnici in se ni mogel pravočasno izogniti električnemu vozu.

Slovenski kranjski liberalci so v zvezi z nasprotniki slovenskega naroda — z Nemci!

Jeseniske novice.

**** Kje smo?** Ne le, da pri gradbi nove železnice ne poznajo nedeljskega počitka, začeli so se motiti javno službo božjo v farni cerkvi. V nedeljo 25. okt. med 10. službo božjo streljali so z dinamitom v kamnolomu, ki je ravno nad cerkvijo, in zopet popoldne med krščanskim naukom. Ljudje so se prestrašili, ko se je naenkrat stresla vsa cerkev ob silnem poku in so okna zašklepala. Da mora streljanje v kamnolomu res hudo stresati cerkev, spozna se od tod, ker so nastale pri cerkvi nekatere pake. Tako početje je naravnost v ersko motenje. Ali je to dovoljeno? Po postavah v Avstriji ni to dovoljeno. Jesenice so v Avstriji, torej — čuvarji postave, kje ste?!

**** Tatvina na kolodvoru**. Kako previdni moramo biti sedaj tu gori, ko je polno vsakovrstnih tujih ljudi, kaže predrzna tatvina na kolodvoru. Železniški uslužbenec je imel oddati zavoj vzorcev, ko pridrči vlak pred kolodvor. Uslužbenec pusti zavoj v čakalnici in brž teče k vlaku.

Ko pride v par minutah nazaj, zavoja z uzorci ni bilo nikjer. Nekdo ga je med tem odnesel. Vse poizvedovanje je bilo dosedaj zastoj, ubogi uslužbenec bo moral plačati za zavoj nad 200 K, ako se ne dobi nazaj.

Krasen zaslužek imajo nekateri delavci, ki kopljejo in zasipljejo svet pri kolodvoru. V šestih dneh zaslužijo 12 kron, od katerih morajo dati za hrano 10 kron, 2 kroni sta še za stanovanje, tobak in druge vsakdanje potrebe — in kar ostane, gre — v hranilnico. Ni čuda, da delavci popuščajo delo in onega, ki daje hrano tako poceni.

Velikansko peso je pridelal posestnik Razingar. V premeru ima 83 cm in teža je 8 1/2 kg.

Naša šola. Pretekli teden je tekla po šolski veži — gnojnica. Jama od stranišč je bila že dolgo polna, pa je niso izpraznili, dokler ni postala mera — prepolna. In ko je postala mera prepolna, — šlo je čez. Prijetni duhovi so dregali učitelje in učence v nosove. Z deskami so pokrili dišeči potok, da so vsaj za silo mogli čez. Ali ni imenitna naša šola?

Umrla je dne 27. okt. Magdalena Gril rojena Treven, sestra trgovca Treven na Savi in onega v Idriji. Imela je lep pogreb. N. v m. p.

Z gobami zastrupila se je družina Dolžan, vendar umrl ni nihče.

Novice iz kočevskega okraja.

Žakaj hočejo imeti Kočevci tudi višjo gimnazijo? Na Kočevskem je mnogo šol, posebno enorazrednih; in iz teh se potem rekrutirajo učenci za gimnazijo. Po lanskem vsprejemni skušnji za prvo šolo se je neki profesor izrazil, da sta po njegovem mnenju izmed vseh učencev sposobna za gimnazijo — cela dva. Pri takih učencih so vspehi na nižji gimnaziji minimalni, in to ni čudno. Ko pridejo ti učenci drugam na višjo gimnazijo, ne morejo shajati, ker nimajo podlage. Zato se Kočevci trudijo na svo moč, da dobe doma popolno gimnazijo, ker bi potem nemški profesorji tem revežem tem lažje gledali skozi prste. In to so ona lumina, ki se večkrat prezirljivo posmehujejo Slovincem po dolenjskih kupejih!

»Drobnica« iz ribniškega okraja je padla v 241 štev. »Slov. Naroda«, ker se je neki dopisnik vendar toliko ponižal, da »milostno« odgovarja na novice iz kočevskega okraja v »Slovincu«. — Na katere pa seveda navadno ni »vredno« odgovarjati. Posebno srbi dopisnika nova šola v Ribnici, ki naj bi po želji taranov stala na starem mestu poleg farne cerkve, ne pa tam nekje pod sv. Ano, kar je srčna želja gosp. sodn. svetnika in njegovih trabantov. V preveliki skrbi za nežno mladino se g. svetnik celo boji, da bi znalo cerkveno zvonjenje motiti šolske otroke pri pouku. O, prav radi verjame, da gosp. svetniku in pa liberalnim učiteljem zvonjenje preseda in jih dela nervozne: gotovo bi ti gg. najraje videli, da bi prišla kaka Combes-ova vlada, ki bi zvonove konfiscirala in iz njih vlila možnarje, iz katerih bi potem gosp. svetnik kot »Oberkanonier« streljal na klerikalnega zmaja, če ne z drugim streljivom, pa vsaj s kakimi »drobnicami«. Dopisnik se tudi jezi, da imajo ti preklicani klerikalci za vse denar, še celo za katol. teater, zoper novo šolo pa le odpor! Ta pa je lepa! Vsa fara želi, da bi se zidala »spodobna in dostojna« šola na starem mestu, samo par privilegiranih trških liberalcev se temu upira in hoče imeti šolo tam pod sv. Ano. Kje je torej zadrževanje in odpor? In ta naivnost g. sodn. svetnika: ali ne plačujejo tudi ribniški kmetje davkov, iz kojih podpirate nemški teater? Končno pa pridejo na vrsto še grozne zasluge »žaginega Johana«. »Narod« pravi, da je ta mož preveč skrbel za občino in za druge, premalo pa zase. Je popolnoma res, kajti v tej preveliki skrbi za druge si še lastnega štempla ni imel časa napraviti, ampak mora hode z fajdigovim štempljati. Sicer pa bomo še imeli priliko govoriti o »zaslugah« žaginega Johana. Na evidenjo!

Dvorjani so sklenili, da se ločijo od gregorske občine in si ustanove lastno občino. Prav je tako, da bo vsaj konec raznim preprirom. Baje mislijo prositi za razdelitev Gregorci in Dvorjani s soslednimi vasi vred.

V Koprivniku sta dva odpadla od kat. vere — los von Rom: Rudolf Rütthel in neki Stonitech. Rütthel je bil menda častnik. Njegova žena je ponosno rekala: »Ich bin eine Officiersfrau!« Sedaj je mož degradiran, ker je bil obsojen radi motenja vere, ker je bil preslabo od vere »los«. Kakšna »Frau« bo neki sedaj njegova žena? Fatala »los«!

Tatinska tolpa, ki je v veliko nadlego ljudstva, se že nekaj časa sem klati okrog Kočevja in Ribnice. Tej družbi pride vse prav — šepi in denar. Voznik, ki se ogne na levo mesto na desno, gre takoj v »šepkamro«; ljudje, ki nosijo šepi in denar — namreč ukraden — pa?

Dr. Ivan Portik je odšel iz Vel. Laš v Gorico, da si ukrepi rahlo zdravje. Naj zdravstvuje!

Loške novice.

Kamnolom v Kamnitniku. Zdaj so se lotili Kamnitnika od vseh strani. Vseh delavcev je čez 300. »Ko bi ga je popolnoma odnesli in speljali na Jesenice, bi vsaj imeli razgled proti planinam«, tako si misli marsikateri Ločan. A ga je preveden in tako bo le še ostal a zgubiti bo dosedanje obliko in bo podoben kaki trdnjavi. Delavci se slabo plačujejo in ravno te dneve je bil velik razpor med podvzetnikom židom Fabianom in ogrskimi kamnoseki. Stvar je prišla pred sodišča. Do 100 ogrskih delavcev je prišlo iz tolike daljave sem in čez par dni zopet odšlo. Trdili so, da jim je podvzetnik obljubil prej 5 K zaslužka, ko so pa sem prišli, je pa hotel plačevati le po 3 K ali še celo manj. Zato so raje odšli nazaj, »češ isti zaslužek imamo doma«. Bili so namreč za finjša kamnoseška dela izurjeni.

Vodovod. Loka ima kar tri vodovode, nunski samostan ima svojega, Stara Loka svojega in konsorcij v mestu svojega. Žalibog, da niso vsi trije faktorji skupaj enega z dovolj močno silo napravili! Koliko bi se stroškov prihranilo! A kar je, to je, zdaj se ne da več popraviti. Vrhu tega je starološkemu že nekaj mesecev manjkalo vode in so morali ljudje drugod vode iskati, a tudi mestnemu ni vode preostajalo. A zdaj so k mestnemu privzeli še en studenec in je upati, da vsaj za dosedanje imejitelje vodovoda ne bo zmanjkalo vode, da bi pa bilo za slučaj, da mesto prevzame vodovod, za vse mesto dovolj vode, je pa drugo vprašanje.

Novice iz Amerike.

Rumena mrzlica se je pokazala ob meksikansko ameriški meji v Teksasu. Mesto Laredo je kakor izumrlo. Kdor le more, beži iz mesta. 4000 oseb je pobegnilo v gore.

Dijaki kot mlinarji. Iz Minneapolis, Minn., poročajo: Tukajšni posestniki parnih mlinov, katerih delavci štrajkajo, so ponudili dijakom tukajšnjega vseučilišča delo v mlinih, mesto štrajkujočih delavcev. Neki profesor je dijakom svetoval naj to orliko porabijo, da zaslužijo nekaj denarja. Pozivu se je takoj odzvalo 30 dijakov, toda štrajkarji so jih končno pridobili za to, da niso šli opravljati dela.

Smrt. V Loranu se je ustrelil Slovenec Činkole. — Na kolodvoru v Aleksandriji Ind je bil povožen Slovenec Fran Pavlič z Vrbljen pri Igu. — Umrl je v Abangju prijatelj in podpornik ameriških slovenskih dijakov Martin Humer, star 73 let.

Žrtev ljubosumnosti. Iz Charleston poročajo: V skrajnej ljubosumnosti je umorila Alice Mazyk Lizzie Andersonovo, ktera se je par ur popreje poročila z njenim bratrancom Viljem Mazykom. Novi zakonski par je bil še pri večerji v krogu znancev in prijateljev, ko je prišla Alice oborožena z malo sekuro v sobo. Prišedši v sobo pohitela je naravnost k nevesti, katerej je dejala: »Ti si mi ga vzela, toda z njim ne bodeš živela.« Potem je z vso močjo s sekuro vdarila nevesto po tilniku, tako, da je bila nesrečnica na mestu mrtva. V splošnej razburjenosti je morilka všla in dasiravno jo policija neprestano išče, jo dosedaj ni našla. Splošno se trdi, da je morilka postala slaboumna in da je najbrže bežala na močvirje v bližini mesta.

Slovenski duhovnik premeščen. Iz Virginije Minn. pišejo: C. g. Matija Bilban, naš rojak, je bil premeščen v mesto Eveleth, Minn. Tukajšnji Slovenci, katerih je kacic sto, bodo jako pogrešali svojega priljubljenega dušnega pastirja. No, Evelethanom se pa izpolni stara želja, da dobe duhovnika rojaka.

Raznoterosti. 200 milijonov rubljev posojila bodo dali ameriški finančniki Rusiji. — Nadškof Kain je umrl v St. Louisu. — Posestniki velikih pekarn v Čikagi so ustanovili trust. — V ameriških Zjedinjenih državah bo prihodnjo sezono zgrajenih mnoge velikanskih stavb. Kamnoseki bodo zopet dobili zaslužka.

Nenadoma umrl je v Jolietu eden izmed prvih mož ondote slovenske naselbine, gospod James Kuhar, rojen v Perbišju fare Semič na Dolenjskem.

Zarota v zaporih. Iz Filadelfije poročajo: Ker so prišli v tukajšnji kaznilnici Eastern Penitentiary na sled raznim nerednostim, so državne oblasti pričele gospodarstvo v kaznilnici preiskovati. Potom preiskav so prišli na sled zaroti, katere namen je bil večini kaznjencev izposlovati svobodo. Radi tega je vlada odslavila nadzornika Daniel W. Bussingerja, kateri je že 28 let opravljal službo v kaznilnici. Na čelu zarotnikov je bil bivši igralec Gentry, kateri je zaprt radi umora svoje tovarišice Magde Yorke. On je bil obsojen v dosmrtno ječo. Načrte so kaznjenci izvrstno izdelali. Včasih je od 1000 kaznjencev dobilo delo izven kaznilnice 300 jetnikov. Oni so sklenili priti blizu raznih paznikov, katere bi na dano znamenje napadli in potem všli. To bi se jim gotovo posrečilo, kajti v zaporih je le 36 paznikov. Priprave za izvršitev tega načrta so brezdvomno že daleč vapele, kajti v posameznih ječah so dobili razne dobro nabrušene nože,

bokserje, kladiva, kole, sekire in slične predmete, kateri bi nadomeščali orožje. Zaroti so prišli po naključju na sled. Oblasti, katere so preiskovale razmere v zaporih, so namreč odredile, da je treba vse sobe kaznjencev natančno preiskati, da se najde 60.000 neznanega kam zginolih smodk, katere izdelujejo v kaznilnici za razne tovarnarje. Pri tem so našli vse imenovane predmete. Takoj na to so poslali v ječo 200 kaznjencev, kateri so delali zunaj zaporov. Gentryja, kot glavnega zarotnika, so dejali v temno ječo. Sedaj bodo vsake pol ure ječe preiskali. Potom preiskave so prišli tudi ponarejalcem denarja na sled. Nekateri jetniki so namreč v ječah izdelovali srebrne dolarje, katerih so mnogo našli v sobah.

Železniški vozovi za otroke so seveda ameriška iznajdba. Po vseh glavnih ameriških progah je dobili že take vozove. Otroški vozovi obstoje iz jedilnice in kopalnice. V spalnici je šest postelj in ravno toliko zibelk. Tudi se v tem prostoru lahko otroci ves dan igrajo, zato so tla pregrnjena z debelimi preprogami, tudi stene so obložene z blazinami, da se otroci ne potolčejo. Poseben prostor je odmerjen varuhinjam, ki pazijo na otroke in jih na končnih postajah izroče, kamor so namenjeni. Varuhinje nastavi železniška uprava.

Poduk rojakom Slovincem, ki se hočejo naseliti v Ameriki. Spisal Rev. F. S. Susteršič. Založila zveza slovenskih duhovnikov v Ameriki. Cena? To 128 strani obsežno knjižico smo dobili iz Amerike. Knjižica je pridejan z emlje vid ameriških zjedinjenih držav. Po lepem poljudnem uvodu knjižica opisuje Združene ameriške države, nadalje podaja »Nekaj nasvetov izseljencem«. Pred vsem, svetuje pisatelj Slovincem, naj se ne selijo v nobeno drugo deželo v Ameriki, kakor v »Združene države ameriške«. V Ameriki, pravi pisatelj, bi bila lepa prilika za mladega, nadarjenega in podjetnega slovenskega zdravnika. Na ameriških univerzah študirata samo dva slovenska dijaka medicino. Na dalje svetuje pisatelj: »Poizvedi najprej od kacega pisatelja ali rojaka v Ameriki, kako je z delom, katerega si zmožen, v kraju, kamor se nameravaš naseliti in potem še le se odpravi na pot«. Slovenskih duhovnikov bi ravno sedaj potrebovali kacic deset. Na novo se je lanske leto naselilo v združene države 10.000 Slovincem, največ z Dolenjskega. Nadalje prinaša knjižica »Naselniški zakon«, katerega o priliki tudi mi ponatisnemo. V posebnem oddelku opisuje pisatelj »Katoliško življenje v Ameriki«. Slovenci imajo sedaj v Združenih državah 17 svojih župnij in cerkev. Katoliška cerkev lepo na prednje v teh državah, kjer vse javno življenje preveča verski čut, kjer se celo parlament otvori z molitvijo in kjer tudi na dolarjih in cekinih bereš besede: »V Bogu zaupamo«. Ravno kar zidajo naši rojaki v Calumetu Mich. slovensko cerkev za 45 tisoč dolarjev in v Sv. Čikago Ill. slovensko cerkev za 20.000 dolarjev. Iz opisa društvene življenja nam je omeniti, da »Kranjska slovenska katoliška jednota«, ki ima svoj sedež v Jolietu, ima organiziranih 53 slovenskih katoliških društev s 6223 člani. Pisatelj tudi obširno dokazuje, da je moralno življenje mejameriški Slovenci jako krepko. Dalje je v knjižici opis denarja, mere in vage, kakeršna se rabi v Združenih državah, posebno zanimiv pa je opis slovenskih naselbin v združenih državah. Našteti so vsi kraji kjer prebivajo Slovenci, opisano je življenje naših rojakov v dotičnih krajih itd. V St. Pavelskem semenišču se sedaj pripravlja 30 slovenskih dijakov za duhovnike. Knjigo zaključujejo »Naslovi slovenskih škofov in duhovnikov v Ameriki«, katerih je sedaj 44. Knjiga je spretno pisana, spretno urejena in bo gotovo storila našim rojakom mnogo dobrega. Le škoda, da se še ne prodaja v stari domovini. Naj bi se v tej zadevi obrnila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani do g. pisatelja.

Baragova ulica. »Superior Street« v Marquette, ena najlepših ulic tega mesta prekrščena je v spomin slavnega našega rojaka škofa Baraga v »Baraga Avenue«.

Hinko Sirovatka v Ameriki. Dobili smo iz Amerike brošuro: Narodnost, vjera i socijalizam. Radnički internacionalizam i narodno rodoljublje. U posebni prilog: Knjige i novine za hrvatski narod u Americi. Napisal i hrvatskoj braći radnicima u Americi na razmišljanje posvetio: Hinko Sirovatka.

Iz seje trgovske in obrtne zbornice.

Ljubljana, 31. okt. 1903.

V nadaljnjih točkah včerajšnje seje še poročamo:

Priziv južne železnice proti naknadnemu predpisu zborničnih doklad se odkloni.

Gledé volitev obrtniških zastopnikov v odbore obrtnonadaljevalnih šol je naprositi

deželno vlado, da poskrbi za enakomerno postopanje pri teh volitvah in zlasti zagotovi tudi trgovcem aktivno in pasivno volilno pravicah pri teh volitvah.

Glede maksimalnih tarif za meso v Kamniku in Črnomlju je priporočati deželni vladi, da jih ali odgravi, kar je najumestnejše, ker sta Črnomelj in Kamnik edina kraja, kjer obstoje od deželnega političnega oblasti določene tarife za meso, ali pa v Črnomlju določi ceno mesa na najmanj 88 v, v Kamniku pa na 1 K od kilograma.

Prošnji občina Iška vas za dovolitev štirih letnih semnjev se ne ugod.

Glede obrtnih pravic trgovcev z vinom v zaprtih steklenicah je priporočati, da morajo imeti vino pripravljeno v zaprtih steklenicah ter da je za trgovino z vinom v zaprtih steklenicah zlasti značilno to, da je steklenica last trgovca in ne kupovalca, ter da se proda steklenica z vinom vred. Ako prodajalec odtoči vino strankam še le v njih prisotnosti ob vsakokratni prodaji, prestopa svoje obrtne pravice in to ni več trgovina z vinom, ampak vinotoč čez ulico.

Samostojna predloga zbor. svetnika g. Kregarja glede obrtnega šolstva in pa g. Fürsagerja glede železniških postaj Radoljica, Sv. Jošt in Otoče, prideta v prihodnji seji kot prvi točki dnevnega reda na vrsto.

„Narodova“ stranka se še vedno ne upa sklicati javnega ljudskega shoda v Ljubljani!

Vstaja na Balkanu.

O zadnjih poročilih turške vlade o makedonskih razmerah piše »Novoje Vremja«: »Turska vlada je torej ustvarila v Makedoniji rajske razmere. Ali se ne bo — tako menijo Turki — trdosrčnost Rusije in Avstrije pri pogledu na to čarobno sliko, ko so krščanski narodi tako srečni, omečila? Prazne nade! Sklepi Rusije in Avstrije, ki so bili od vseh evropskih držav odobreni in ki jih podpirajo, ostanejo nepremakljivi. Turčiji ne preostane nič drugega, kot da jih vsprejme. Tega ne bi smela storiti s srdom v srcu, temveč s hvaležnostjo, ker so ti sklepi evropskih držav, ki tako priznajo sultanu, skoraj edini za Turčijo ugodni izhod iz sedanjega kritičnega položaja.«

V Cetinje je došla vest, da je Mussetariz iz Ipeka s četami in streljivom dospel v Plavo, da uvede nove davke. Med Albanci je zavladalo veliko vznemirjenje. — Turčija ne misli na razoroževanje, ker se misli vsekakor zoperstaviti zahtevam nove reformne naredbe. Tega je bilo tudi pričakovali, ker je Turčija že preved razvajena in se vedno le zanaša na potrpljenje Evrope. A potreba energične akcije, da se končno napravi red v zmedenih razmerah evropske Turčije, je v diplomatskih krogih slednjič vendar prišla na površje. Tudi te zadnje reformne naredbe, sankcionirane v Münstegu od avstrijskega in ruskega vladarja, so bile že zdavnaj sklenjene. Avstrija je sicer delala na to, da bi se vpeljala kontrola turških razmer, in strahovita grozodejstva v teku minolih mesecev bi se bila morda preprečila. Raznovrstne težkoče, zlasti medsebojna nevoščljivost držav je onemogočila resno in vspešno kontrolo. Strahoviti dogodki letos spomladi in po leti, ki bi se utegnili ponoviti prihodnje leto, pa so vplivali, da se je sklenila imenovana reforma.

V slučaju, da Turčija ne bo hotela pristati na evropsko kontrolo, bodo evropske države še povečale svojo strogost in govorile še resnejšo besedo s Turčijo. Sklenile so, da napravijo red in mir na Balkanu, in tega svojega stališča ne bodo popustile Turčiji na ljubo.

K generalnemu nadzorniku Hilmi-paša je prišla deputacija iz vasi Emenka, da se pritoži nad novimi grozovitostmi turških čet. Za razdelitev podpor v okraju Florina postavljena komisija je prišla tudi v Emenko in je oškodovanim kmetom razdelila po dva turška funta. Komaj se je komisija oddaljila, so turški vojaki planili na kmete in jim po sili vzeli denar.

Bolgarski vstaši se vračajo iz Makedonije; ostale so tam le še manjše čete.

Iz Sredca poročajo, da so se tamosnji delegati makedonske organizacije izrekli proti novem reformnem načrtu, ker v istem ni nikakega govora o amnestiji in ker ne prinaša nikakega zboljšanja položaja. Makedonski delegati zahtevajo, da morajo biti v reformnih komisijah enakopravni Bolgari, Srbi, Grki in Vlasi. Nadalje zahtevajo imenovanje krščanskega guvernerja, kateremu naj bi bili podrejeni funkcionarji interesiranih držav in kateri bi morali uvesti reforme tako, da bi bilo Makedoncem zagotovljeno življenje in imetje.

Covčev je s svojimi tovariši dospel v Sredec. Tekom zimo bodo v Makedoniji operirale le manjše vstaške čete in se bo spo-

mladi zopet nadaljevala vstaja na širokej podlagi.

Turčija se nikakor ne more izmotati iz denarnih stisk. Siroški za gašenje macedonske vstaje so ogromni. Vzdrževati mora v vojnem stanju 200.000 mož broječo vojsko, zgraditi je morala vojaške barake ob vseh železniških progah in ogromne svote mora trošiti za vojaške Transporte. Vlada je sicer povišala obstoječe davke in ustanovila nove ter je uvela celo one glasovite »radodarne doneške«, katere pa iztirjuje — s silo, a vse nič ne pomaga, državne blagajne se kljub temu nočejo napolniti. Vlada je bila prisiljena skrbeti stroške za hrano vojakom, kateri dobijo jed komaj vsakih 24 ur in še takrat nezadostno. Čistniki že več mesecev ne dobivajo plače, da niti ne govorimo o moštvi ki je itak že zgubilo pojm o denarju. Skoraj vse potrebščine za vojsko dobivajo se na upanje. Došlo je že tako daleč, da mora Sultan iz lastne blagajne posojati državi za tekoče stroške.

Vabilo na naročbo.

S 1. novembrom se pričinja nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEČ“

velja za ljubljanske naročnike v upravnistvu:

Vse leto 20 kron. | Četrta leta . 5 kron.
Pol leta 10 „ | Jeden mesec 1 K 70 h
Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na mesec.

Po pošti pošiljan velja:

Vse leto 26 kron. | Četrta leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 „ | Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naročnine se ne ozira.

Upravnistvo „Slovenca“.

Književnost in umetnost.

* **Repertoire slovenskega gledališča.** Jutri se igra zaloigra „Mlinar in njegova hči“. Naslovni ulogi igrata g. Verovšek in gđc. Rückova. — V torek je premijera velike Puccinijeve opere „Bohème“, ki se pravkar pripravljata tudi na dvorni operi na Dunaju ter se poje v Trstu. Glavne vloge imajo g. Orželski (Rudolf), ga. Skalova (Mimi), g. Angeli (Marcel) in gđc. Kalivodova (Musette). Libretto je sestavljen po H. Murgerjevemu romanu „Vie de Bohème“. Tudi za to opero so se nabavili novi kostumi.

* **Musica sacra.** 1 nov. God vseh svetnikov: Ob 9. uri pri sv. Petru v Ljubljani, velika sv. maša: Introitus: Gaudeamus omnes in Domino. Hahn: lat. maša št. 4. Haller: Graduale: Time Domini. Förster: Offert. Justorum animae. Communio: B. ai mundo corde. Förster: Tant. erg., Gen. T. Laudate Dominum.

* **Važno za obč. gg. katehete.** Deltinsko bogoznanje. Katekizem za prvece. Za uporabo katehetom in učiteljicam otroških vrtcev. Sestavljen Ant. Kovačič, kapelan. V Mariboru 1903. V lastni založbi. Tiskala tiskarna sv. Cirila. 16° str. 141. Velja mehko v platno vezano s poštnino vred 1 K. Dobiva se pri izdajatelju na Slivnici pri Celju.

* **Novi akordi.** Zbornik za vokalno in instrumentalno glasbo. Ureduje dr. Gojmir Krek. Vsebinska 3. številka: 1. Srečko Albini (Sarajevu), »Arlekinada 2. Rendez-vous« za klavir. 2. Anton Foerster (Ljubljana), »Spomen-pesma« za moški zbor. 3. Franjo Dugan (Zagreb), »Nočna rosa« za en glas in klavir. 4. Josip Prochazka (Ljubljana), »Ptica« za mešan zbor in klavir. 5. Franjo Dugan (Zagreb), »Spominski list« za klavir. 6. Emil Adamič (Zagorje ob S.), »Da sem jaz ptica« za mešan zbor. Izhaja 6. na leto 1. vsakega drugega meseca. Cena za leto 8 K, za pol leta 4 K 50 h, posamezni zvezki po 2 K. Založništvo L. Schwentner Ljubljana.

* **Češka filharmonija** z dirigentom Nedbalom je na prizadevanje gospe Gorlenko-Doline za pet mesecev angažirana v Peterburgu.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Jeza zaradi podedovane hiše. Dninar Jaka Sumrada v Danah je bil hud na svojega brata in teto, ker sta za stricem bajto podedovala. Da bi teti nagajal, podrl ji je plot pri ograji, izkopal na njivi krompirja za 10 K vrednosti, grozil je, da njima bajto zažge. Ker se je mislilo, da je Sumrada slaboumen, preiskovala sta zdrav-

nika njegovo duševno stanje in izrekli, da je sicer pišči udan, vendar popolnoma avest si svojih dejanj. Obsojen je bil na 4 mesece ječe. — **Hlapca okradel.** Jan. Marn, delavec v Ljubljani, je dobro vedel, da ima hlapce Erjavca ključ od sobe v košiji shranjen. To priliko je Marn uporabil in odnesel srebrno uro z verižico. Dne 18. m. m. vzel je tudi na Zg. r. Berniku vrečo žita. Obdolženec je na sv. Roka dan svojega brata z nožem po glavi udaril in Jožefa Bostiha po ustih. Sodišče ga je obsodilo na 10 tednov ojstrega zapora. — **Smreko posekali.** Janez Kozel, Tine Črne in Miha Strus iz Zavrha so hoteli za procesijo na sv. R. Telesa mlaj postaviti. Šli so v gozd Jožefa Zavašnika in posekali 22 m. dolgo smreko, katero so pustili ležati, ker se je že dani. Ker Zavašnik pravi, da ne trpi škoda, ker je posekano smreko za 11 K prodal, je sodišče Kozla obsodilo na 6 dni, Črneto in Strusa pa vsakega na 3 dni ojstrega zapora. — **Vsled pomote ustreljen.** Jurij Pavšnar je dal svoje lovešče v Spod. Kokri v najem grajščaku Gilbertu Fuchs. Ker pa se je zmotil, kdaj poteče najemnina, dovolil je Pavšnar svojim lovcom iti na lov na srnjake. Prešli pa so tudi Fuchsovi lovci streljat srnjake. Gojzdar Martin Pichler naletel je sedeč ob grskem robu pod drevesom Janeza Preširna in Aleša Zelenikarja. Oba sta imela pri puškah petelina napeta. Pichler trdi, da je njima zaklinal »ustaviti se« in da je pri tem Prešeren odskočil, nasproti pa da se je z napeto puško Železnikar proti Pichlerju postavil. Slednji misleč, da ima pred saboj loveškega tata, je pomeril na Železnikarja in sprožil, da je ta od nasprotnikove krogle v trebuh zadet kmalo umrl. — **Sodni dvor je Pichlerja popolnoma opretil.** — **Z nožem v trebuh sunil.** V Gregorčevi gostilni v Malem Mengšu je bila 12. julija veselica z godbo. Okoli 11. ure zvečer začel je Alojzij Vrhovnik iz Mengša brez vzroka razsajati. Ko so ga hoteli njegovi znanci pomiriti, je z nožem sunil Janca Skoka in ga ranil. Obsojen je bil na mesec zapora. — **Ukradena suknja z denarjem.** Valentin Benedik, hlapec s Šmarjetnegore, je zvečer 9. septembra t. l. na Cofišču vzel oskrbniku Francetu Reyerju suknjo, v kateri je bilo spravljenih 60 kron, očala in druge reči. Ukradene reči je spravil v zvoniku Šmarjetske cerkve. On prizna, da je iz listnice vzel bankovec za 20 kron, ker ni več notri našel, in da je ta denar zapil. Obsojen je bil na 6 tednov težke ječe. — **Nevarno pretenje.** Janez Teifer z Dunaja, delavec pri vodovodu na Vrhniki, je izsilil od B. Grisentijskega potrdilo, da je dne 5. oktobra 4 ure delal. Na stari idrijski cesti je srečal R. Koprešana in mu zagrozil, da pri Grisentijsu ne bo več delal, da ga bo ubil itd. Sodni dvor je Teiferja obsodil na pol leta težke ječe. — **Iz krčme so ga podili.** Letos na velikonočni ponedeljek je v Ferkolovi gostilni v Podmolniku pilo več fantov, med njimi Jože Selan, posestnikov sin iz Češnjice. Odšli so vsi skupaj iz gostilne. Janez Terškan, Jože Matoz in Tone Verščaj jeli so Selana domu poditi, češ, da mora iti precej spat. Selan in Terškan sta se spopadla. Domu idoč se je Selan spomnil, da je na kraju spopada dežnik pozabil, in res je stopil v cestni jarek, da bi ga pobral. Tu pa imenovani na njega skočijo in ga prično z noži obdelavati. Selan je dobil 6 ran. Verščaj je pobegnil, Matoz je bil obsojen na 2, Terškan na 1 mesec ječe. — **Bicikel uzel.** Anton Poznik, brez stalnega bivališča, je prišel dne 10. t. m. v gostilno k »Dalmatincu« ter napravil cehe za 88 v, katerih ni mogel plačati. Naprosil je natakarico, da mu naj posodi 5 K; pravil ji je, da je iz slednjika doma, da pa ne more iti domov, ker mu je kolo počilo. Ker mu niso verjeli, naprosil je nekega delavca, da mu je peljal kolo k neki branjevki na Karlovske cesti, da bi ga zastavil za 15 K. Ta pa je poklicala stražnika, ki je pozval Poznika na odgovor. Poznik je trdil, da je kolo njegovo in se mu je imenoval Janez Kržič, kasneje pa Vekoslav Hermanič. Doglano pa se je, da je kolo v vrednosti 120 K ukradel E. Schmitt. Obsojen je bil na 10 mes. ječe. — **Sleparski posredovalec.** K trgovcu Antonu Pezdiju v Mengešu prišla sta Jože Pajer gostad in posestnik Jože Kokalj oba iz Krtnice, da je po njunem posredovanju naročil neki Mha Gabrič iz Podgorice 162 litr. žganja, France Korlič iz Serjuša pa 102 litr. vina. Ker je imel Kokalj voz sabo, se je blago naložilo, katerega sta Pajer in Kokalj odpeljala. Začel 2. julija sta zopet prišla in pripeljala prazen vinski sodček ter opetovano naročila 56 l. žganja, češ, da je prvo valed posode barvo spremenilo in da naj bode za plačilo brez skrb. Kmalo se je pa preveril Pezdij, da je osleparjen, kajti ko je fakture odposlal, prejel jih je na zanj s pripombo, da takih imen v Podgorici in Serjušah sploh ni. Pajer pravi da je učil Pezdija po receptu žganje kuhati in da mu je ta obljubil za to 300 gl., katerih mu pa ni dal in da se je na ta način sam plačal. Ker je bila škoda deloma poravnana je bil Pajer obsojen na dva meseca ječe, Kokalj je bil pa oproščen. — **Železniški tir z deskami zasta-**

vil je pri zgradbi predora blizu Hrušice iz hudobije Andrej Velikonja iz Spod. Idrije. V noči 12. t. m. je vozil obdolženec z nekim delavcem gramoz po železniškem tiru skozi predor. Za njim sta pripeljala Janez Habjan in še neki drugi delavec jednaki voz, kateri se je na nekem slabo razsvetljenem mestu ustavil, ker je bil tir z dvema deskama zamačen. Le srednjemu slučaju je bilo pripisati, da nista sedela ali stala delavca na vozu ali da ni za njima neki drugi voz po tiru pridrdral, ker bi bila gotovo oba ponesrečila. Sodišče je Velikonja obsodilo na 3 mesece težke ječe.

Budejeviška mestna pivovarna pred sodiščem. V budejeviški mestni pivovarni so se zgodile velike sleparije. Sedanji odbor je vložil civilno tožbo proti osebam, ki so pred njim imele pivovarniško gospodarstvo v rokah. Zahtevajo od njih, da povrnejo škodo, ki jo je pivovarna zaradi njih trpela. Obsojenih je 36 oseb. Najbrže bo sledila tudi kazenska preiskava.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Zanimiv kongres zboruje v Parizu Kongres se bavi z vprašanjem, kako delavcem prirediti vrtove, ki bi bili njihova last in v katerih bi se razvedrili od naporenega dela. — **Grška kraljica teško bolna.** Grški kraljici Olgi, ki se je morala v Petrogradu podvreči operaciji, se zdravje obrača na bolje. Prerezali so jej neki tur in je operacija trajala eno uro. Operacija so potajevali, da ne bi se ctroci kraljice ustrašili. — **Maksim Gorki je postal gledališki ravnatelj v Nižnem Novgorodu.** — **Dva parnika trčnila.** V bližini Hakodate je trčnil, kakor se poroča iz New Yorka, nemški parnik »Progress« s parnikom »Tokai Maru«. Od 100 potnikov se jih je rešilo 56. — **Bolezen grofice Lonyay se je zopet poslabšala vendar upajo zdravniki,** da v dveh tednih ozdravi. — **Čudna vest kroži po Belemgradu.** Govori se, da je bolgarski knez Ferdinand poskušal izvršiti samomor. Potrjena ta vest še ni. — **Menelik obišče drugo leto svetovno razstavo v St. Louisu.** — **Morilka tisoč otrok.** V ruski pokrajini Kaluga so prijeli kmetov Murakina, ker jo dolže, da je vse gojenčke pomorila. Je mala je namreč za nizko ceno otroke v odgojo, toda vsako dete je pri njej v kratkem času umrlo. Trupla mrtvecev je potem sežigala. Sumi se, da so ti otroci umrli ne naravnimi, smrti. Stevilo umor. otrok znaša tisoč. — **Med tobačnimi delavci v Linciu vrede.** Iz Linca se poroča, da je delavstvo v ondodni tobačni tovarni zelo nezadovoljno. Prišlo je povelje, naj se plače regulirajo, a to se do sedaj še ni zgodilo. V četrtek so odposlali delavci svoje odposlanke k tovarniškemu nadzorniku, ter so zahtevali, naj se tedenska plača zviša za 2 K in naj se zmanjša delavni čas. Nadzornik je sporočil delavcem, da generalno ravnateljstvo namerava zboljšati plače, da pa še ni gotovo, kdaj se to zgodi. Jutri imajo delavci shod. — **Sina ubil.** 76letni Ivan Balogh iz Szerebme je obiskal v četrtek svojega sina, da bi se z njim pogovoril radi posestva. Med očetom in sinom se je vnel hud prepir. Oče je zagrabil sekuro ter ž njo preklal sinu glavo. Zločinca so zaprli. — **Deževanje prepelice.** V Verscu se je vsula v nedeljo zvečer v oblakov truma prepelice. Zivali, od dolgega letanja zmučene in od dežja premočene, so kar stotoma padale na zemljo. — **Kralj in republikanec.** V angleškem parlamentu je en sam republikanec, Keir Hardie. Ta je zbolel za isto boleznijo, kakor prej kralj Edvard VII. Morali so mu operirati slepo črevo. Kralj mu je dal izraziti svoje sočutje in mu želi, da bi okreval, kakor on sam. — **Poljskega slikarja Krzyżanowskega so izgnali iz Prusije** vkljub temu, da se je avstrijsko poslanstvo v Berlinu zanj potegovalo. — **Česko slovenski katoliški »polek«** na Dunaju je praznoval svojo 25. letnico. — **Stavka na Španskiem.** Kakor poročajo vladne brzojavke, vlada v Bilbao mir. Tramvaj je začel zopet voziti, prodajalne zopet odpirajo. V mestu primanjuje kruha. Posadka je zopet pomnožena.

Zvest naročnik. Uredništvom pošiljajo naročniki kaj radi prve metulje, prve hrošče i. t. d., da bi pa kakemu uredništvu kak naročnik poslal n. pr. prvega zajačca, prvo srno v lovski sezoni, ali kaj slinčnega se še ni žulo. In vendar prihaja sedaj taka vest iz Nemčije. Onda je imel nek list tako zvestega naročnika, ki je prvega zajača, katerega je letos ustrelil, poslal uredništvu. Povrh je doposlal tudi košaro »prvega grozdja«. Tako je tudi v tej zadevi časopisje na Nemškem na višini časa.

Velike množice pri papežu. V nedeljo sešlo se je na vatikanskem dvorišču 10.000 romarjev od vseh krajev sveta s zastavami in godbami. Ob 4. uri prikazal se

je papež v spremstvu svojih dvorjanov ter bil navdušeno pozdravljen. Godba je igrala, pevci pa so peli papeževo himno. Potem je imel papež nagovor in podelil apostolski blagoslov. Sveti oče povabi k sebi vsako nedeljo tudi eno rimsko župnijo, kateri potem — pridiguje. Zadnjo nedeljo je govoril o potrebi krščanske vzgoje.

Gospice vojaški zdravniki. Ženske se vedno bolj emancipirajo. Koliko služb so že zasedle, katere so bile dosedaj izključno le v moških rokah. Na Ruskem, kjer tvorijo ženske večino na vseučiliščih, skušajo moškimi še celo vojaško službo odvzeti, in kakor poročajo ruski listi, se jim to bržkone tudi posreči. Vojaški minister jim je obljubil vsprejem na vojaško zdravniško šolo. Tako bodo kmalu dobili ruski polki ženske zdravnike.

Telefonska in brzojavna poročila.

Bohinjska Bistrica, 31. oktobra. Osmi dan po ranem gosc. župniku Matiji Zarniku bo v torek, to je 3. novembra ob 9. uri.

Dunaj, 30. oktob. Cesar je odobril sestavo novega Tiszovega ogrskega ministrstva. Tisza se vrne popoldne v Budimpešto.

Dunaj, 31. okt. Tisza je došel sem in dopoldne predložil vladarju sestavo novega ministrstva.

Belgrad, 31. oktobra. O aretaciji podpolkovnika Jankovića se sedaj čuje, da je v istini organiziral novo zaroto proti morilecem kralja Aleksandra. V zaroti je bilo mnogo častnikov v Nišu in Šabacu. S pomočjo posadke v Šabacu bi bili morilci prepeljani preko Save na avstrijska tla. Posadki v Nišu in Šabacu ste bili za ta načrt že pridobljeni. Poročnik Popolić je to najnovejšo zaroto izdal kralju. Poveljnika posadke v Nišu in Šabacu sta odstavljena. V Šabacu je aretiranih sedem topničarskih častnikov, ki so bili kolovodje nove zarote. Tudi poveljnik trdnjave je aretiran.

Sofija, 31. oktobra. Shod vstaških voditeljev, ki se je vršil tu in katerega se je vdeležil tudi Boris Sarafov, je sklenil, da za tekoče leto ustavi boje. Po zimi zbero novih moči za odločilni boj, ki bo prihodnjo spomlad.

Sofija, 31. okt. Dočim Turki zagotavljajo, da demobilizirajo, je resnica, da v mnogih krajih pripravljajo zimska stanovanja za vojake. V kosovskem okraju porta gradi vojašnice za armado, ki pride v Staro Srbijo iz Male Azije.

Pariz, 31. okt. Francoski listi pišejo, da je saška princezinja Loujiza nevarno bolna in da se namerava naseliti na gradu svojega očeta. Prestolonaslednik saški je brzojavnim potom vprašal po njenem zdravstvenem stanju in obljubil, da jo obišče.

Dunajska borza

dné 30. oktobra

Skupni državni dolg v notah	100 30
Skupni državni dolg v srebru	100 05
Avstrijska zlata renta 4%	119 70
Avstrijska kronna renta 4%	100 20
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	92 40
Ogrska zlata renta 4%	118 30
Ogrska kronna renta 4%	97 85
Ogrska inv. renta 3 1/2%	89 20
Avstro-ogrski bančne delnice	16 17
Kreditne delnice	669 75
London vista	239 27 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v 117 17 1/2	
20 mark	23 46
20 frankov	19 67
Italijanski bankovci	95 25
C. kr. cekini	11 33

Žitne cene

dné 31. oktobra 1903.

(Termin.)

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 7 70	7 71
Rž za april	6 59	6 60
Oves za april	5 59	5 60
Koruzza za maj 1904	5 27	5 28

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaska	K 7 75	do 8 30
Rž južne železnice	7 90	8 30
Rž	6 60	6 75
Ječmen	6 50	7 40
„ ob Tisi	6 10	7 20
Koruzza ogrska	6 50	6 70
Cinkvanti	7 90	8 25
Oves srednji	5 70	5 95
Fizol	7 50	13 50

PRIHRANJEVATI

in vendar dobro kuhati more vsaka skrbna gospodinja z Maggi - jevo preizkušeno dobro in odlikovano južno zabélo kajti malo kapljic — pripravljeni jedi priliti, zadostuje, da slabi juhi, omaki, zelenju itd. takoj podeli čvrst, prijeten okus. 909

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiju	Vetrovi.	Nebo	Podlaga v mm.
30. 9. zveč.	734.3	10.2	brezvefr.	dež	
31. 7. zjut.	734.1	9.8	sl. jvzh.	oblačno	0.8
2. popol.	735.7	10.5	sl. jvzh.		

Srednja včerajšnja temperatura 10.1°, normale 7.6°.

„SLOVENEČ“ se prodaja

odslej v naslednjih ljubljanskih tobakarnah:

- Blaznik Lovro, Stari trg 12.
- Blaž N., Dunajska cesta 12.
- Brus Maks, Pred škofijo 12.
- Češnovar Lovro, Kolodv. ulice 33.
- Dolenc Helena, Južni kolodvor.
- Fuchs H., Marija Terezije cesta 14.
- Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2.
- Kanc Albin, sv. Petra cesta 14.
- Kristan Ivan, Resljeva cesta 24.
- Kuštrin Agneza, na Bregu 6.
- Mrzlikar Avg., Sodnijske ulice 4.
- Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101.
- Saje Ant., Dunajska cesta 19.
- Sever Mar., Gosposke ulice 11.
- Sušnik Josipina, Rimska cesta 24.
- Swatek Jos., Mestni trg 25.
- Tenente Rudolf, Gradaška ulica 10.
- Tonich Ivana, Florijanske ulice 1.
- Vesel Andrej, Prešernove ulice 20.
- Vrhovec Ivan, Sv. Petra cesta 52.

Gorica:
Jos. Schwarr, Šol. ulice 2.

Hrušica pri Jesenicah:
Katarina Krivic.

Jesenice:
Alojzija Ahčin.

Škofjaloka:
Janez Potočnik.

Št. Peter:
Fran Novak.

Trst:
M. Majcen, ul. Miramare 1.
Misael Lavrenčič, Piazza Caserma 1.
Anton J. Vogrič, Via Muda Vecchia 2, »Pri sv. Antonu Padovanskem.

1438 1-1

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša ljubljena hči, ozir. sestra in sva-kinja, gospodična

Mici Gostiša

danes, ob 5. uri zjutraj, po dolgi in mučni bolezni, v 24. letu svoje starosti, prevedena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage ranjice bode v nedeljo, dne 1. novembra, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Predrago ranjico priporočamo v blagi spomin in molitev.

Gor. Logatec, dne 30. oktobra 1903.

Franc Gostiša oče, — Franja Gostiša mati, — Franc Gostiša, davčni pristav, Ivan Gostiša, Alojzij Gostiša bratje, — Franja Rihar, roj. Gostiša, Ana Gostiša, Valentina Gostiša, sestre. — Ivan Rihar, svak. — Mici Gostiša, svakinja roj. Malnerič.

Barve, s katerimi more vsakdo barvati razno svilo, zastore itd. ima v raznih vzorcih v zalogi trdka **BRATA EBERL v Ljubljani**, Francišanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 524 12 11-2

Javna zahvala.
Povodom požara, ki je nastal v mojem podjetju dne 27. t. m. zvečer, se je vdeležilo slavno prostovoljno gasilno društvo tako požrtvovalno rešilne akcije, da se čutim dolžnega izreči istemu za tako nagli prihod na lice požara ter energično in vsestransko večše delovanje svojo najiskrenejšo zahvalo.

Ljubljana, 30. oktobra 1903.

G. Tönnies

Zaloga špecerijskega blaga

konkurzne mase Anton Pröckl, v Ljubljani, Sv. Jakoba trg, Bahovčeva hiša šte. 6,

sodno cenjene na 4416 K 31 vin. se v celoti prod. Kupne pogodbe naj se določijo do 15. novembra t. l.

na podpisanega upravitelja konkurzne mase, ki daje tudi nadaljna pojasnila.

1434 3-1

Dr. Karol Ahazhizh.

284 hrastov

prodaja na javni dražbi

dne 12. novembra t. l. na stoječem v deželni hosti Podlubnem, vodstvo deželne kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu na Dolenjskem. Zaznamek in cenitev debel je na razpolago pri vodstvu na Grmu.

Dražba vršila se bode ob 9. uri zjutraj v pisarni na Grmu. — Plačati bode izdraženo svoto takoj. 1418 1-1

Preklic.

Podpisani preklicujem vse kot neresnično, kar sem dne 23. t. m. govoril na ulici pri »Planinskem orlu« v Mengšu zabavljevala proti dararju gospodu Sajovicu o deželnih dararjih in finančarjih ter obžalujem te razžalitve. 1429 1-1

Lovrenc Češnik
v Mengšu.

Vrt

se odda v najem s 1. novembrom 1903. Tam se odda tudi ena soba. 1427 3-1

Več o tem se izve na Erjavčevi cesti 1.

Oddati je 1426 3-1

služba cerkvenika

v Selcih. — Prednost imajo samski roko-delci. Pojasnila daje župni urad v Selcih.

Pojasnilo!

Vsestransko priznane Anker-remontoir ure, sistem Roskopf, s niklastimi okrovi kupuje že leto dni velik del mojih odjemalcev, posebno poljedelci, uradniki, uslužbenci orožništva, finančne in železniške v svojo največjo zadovoljnost. Pošiljam svoje pristno ameriškega sistema

Roskopf-patent anker remontoir ure šte. 99

(zelo priporočljiva službena ura) z emalirano kazališčem in fino poliranimi delovi zapirajočim niklastim okrovom, pozlačeni kazališčem, natančno regulirano in 36 ur iduća, triletna garancija, naravnost na zasledne odjemalce kom. za 2-50 gld., 3 kom. za 7 gld., 6 kom. za 13-50 gld. Primerna niklasta verižica s lepim kompasom komad 30 kr. Razpošilja se proti poštnemu povzetju ali če se pošlje denar, če ura ne ugaja ali pa zadovoljivo ne funkcionira.

Hanns Konrad
prva tovarna za ure v Mostu šte. 613, Češko.

e. kr. sodni zapriseženi cenilec. Moja trdka je odlikovana s c. kr. avstr. drž. orlom, z zlatimi in srebrnimi razstavniimi svetinjami in z več nego 10.000 priznanimi pismi, ki so mi došla iz celega sveta. Moja trdka je kot eksportna trdka v tej stroki brez samohvale največja in najstarejša in izvaša v vse dele sveta. Ustanovljena je l. 1887. Ilustrovani cenik o urah, zlatinski in srebrninski se pošilja na zahtevo zaatoni in franko. 1420 20-1

Boji solihnege postojanja ne more nihče zahtevati.

V slovo!

Naš mnogo-zasluzeni č. g. Josip Vrankar, nas je zapustil ter nastopil župnijsko službo v Koprivniku radovljiške dekanije. Bil je miren, pri-jazen, pravega značaja ter goreč narodnjak. Za vse, kar je storil, da nas vzbudi k verski in narodni zavednosti, mu izrekamo najtoplejšo zahvalo.

Udje slov. katol. izobraževalnega društva v Ustju. 1440 1-1

Prodaj ali v najem oddam trgovino špecerijskega blaga

na dobrem prostoru v Ljubljani radi blehanja. Trgovina ima lep promet in se ponuja strokovnjaku gotova eksistenca. Potrebni kapital le 2 do 3 tisoč gold. Natančnejše pové blagohotno upravnništvo »Slovenca«. 1248 7

Hiša v najem

na Glincah pri Bobenčku, kjer je bila stara prodajalna in gostilna, pripravna za vsako trgovino, se odda s 1. novembrom.

Egidij Jeglič, 1878 3-3
Reseljeva cesta št. 13, Ljubljana.

Istrsko in laško brinje, pristno istrsko vino in lim (bisk) ima na prodaj 1417 3-2

Ivan Geržinič,
trgovca v Humu, pošta Roč, Istra.

V najem se daje takoj s 1. januarjem 1904 špecerijska prodajalna

na jako lepem in za trgovino izredno pripravljenem kraju na vo-galu sv. Jakoba trga in državne glavne ceste št. 3 in 2 v Ljubljani. Natančnejše se poizve v hiši II. nad-stropje na desno. 1439 3-1

Organist

dobi takoj službo v Boštanju.

Anton Berce,
župnik. 1433 1-1

Jožef Odar, 1432 5-1
mizar v Srednjivasi (Bohinj),
tako sprejme

1 pomočnika 1

Malo posestvo

z mlinom in vsem kmetijskim orodjem, z dobro zaraščenim smerekovim, bukovim in hrastovim gozdom, ležeče na Šemniku, ob-čine aržiške,

prodaja takoj

Anton Werbole, Medija - Izlake
1437 3-1 pri Zagorju.

Proda se zaradi preselitve v Radni na spodnjem Kranjskem 5 minut od žel. postaje Sevnica

posestvo,

obstoječe iz dveh hiš z gostilno, 8 oralov gozda in njiv. Postranski zaslužek na leto znese 1200—1400 K. Posebno pripravno je za penzioniste. Takoj se izplača polovica 8000 K. druga polovica 8000 K lahko na posestvu ostane. 1436 2-1

Natančnejše pogoje naznani

AGVUST KOLBESEN
načelnik žel. postaje na Ponikvi ob j. ž.

Pozor!

Slavnemu občinstvu vjudno naznanjam, da bodem od 1. novembra t. l. naprej točilo vsa svoja vina

čez ulico po jako znižani ceni

in sicer:

liter v gostini	čez ulico liter kr.
» cviček	40
» belo	36
» črno istrsko	44
» prosekar	48
» štajersko	44
» jeruzalemsko	60

Kdor kupi nad 10 litrov čez ulico, se mu cena še zniža.

Steklenice je primesti seboj.

Priporočam slavnemu občinstvu tudi

Koslerjevo carsko pivo

katero točim vedno sveže.

Imel bodem v zimski sezoni dobre domače klobase in sicer: krvave, jetrne, prekajene in pečene.

Dobe se vsako soboto in nedeljo.

V abonement na kosilo in večerjo stane 1 K, samo sprejemem vsak čas. Kosilo in večerja stane 1 K, samo kosilo 26 kr.

Za prav obilni obisk slav. občinstva se vjudno pri-poroča z odličnim spoštovanjem

Franc Remic
restavrat pri »Novem svetu«
Marije Terezije cesta 14. 1430 3-1

Odvetnik dr. ALBIN KAPUS

si usoja naznanjati, da se nahaja njegova

odvetniška pisarna

v hiši gosp. I. Knez-a na

Marije Terezije cesti šte. 1.

(Pritličje; poprej uradni prostori Kmetske po-sojilnice ljubljanske okolice.) 1431 3-1

Ne v Ameriko!

V slovenski in hrvatski Istri, v bližini Trsta, **proda** se ali dá v **najem** ob zelo ugodnih plačilih h pogojih **več** **lepih** **posestev** z gospodarskimi poslopji. Pojaanjenja je dobiti brezplačno v pisarni gospoda dr. Gregorina v Trstu. Molino piccolo 7, II. 1375 3-2

Zahvala in priporočilo.

Vsem svojim častitim naročnikom se najiskrenejše zahvaljujem za doslej izkazano mi zaupanje ter se vsem, osobito pa prečastiti duhovščini ter gg. bogoslovcem, najtopleje priporočam v **čevljarski obrti** spadajoča dela. Zagotavljam solidno, trpežno in ceno delo bilježim, odličnim spoštovanjem **AVGUST MATE,** čevljarski mojster Sv. Petra cesta 32, poleg delavnice pokojnega g. Hrvata. 1303 4

Jurist 1404 3-3 išče primerne službe pri kakem advokatu v Ljubljani. Event. ponudbe na upravništvo „Slovenca“.

MATTONIJEV

GISSHÜBLER

naravno
alkalična kislina

je

najboljša mizna in osvežujoča pijača,

38 22

katera je preskušena pri kašlju, vratnih boleznih, želodčnem in mehurnem kataru.

Izvirak: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti zastoj in franko

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v Ljubljani.

V najem se išče za februar 1904, eventualno tudi takoj v predmestju ali v okolici Ljubljane, če mogoče ob veliki cesti ali bližini železniške postaje 1423 3-2 **mala hišica z vrtičkom** katera se eventualno tudi kupi. Prednost imajo hišice z dvema stanovanjema. Ponudbe pod »Penzijoni« na upravnštva lista.

Proda se pritlična hiša v Mengšu Ima dve sobi, kuhinjo, čumato, prostorno klet; na podstrešju dve sobi, kuhinjo in mostovž. Hiša stoji popolnoma na prostem kraju, blizu farne cerkve ter ima okolo 700 m² vrta. Pripravna je tudi za **akega upokojnika.** Kupni pogoji so ugodni. Več se poizvé pri Valentinu Gregorcu v Mengšu pri Ljubljani. 1376 4-4

„Zaje“ se je preselil in se nahaja na Rimski cesti šte. 24, to je vogal Rimske, Bleiweisove in Tržaške ceste.

U novi prostorni in moderno opremljeni restavraciji pri „Zajcu“ na Rimski cesti šte. 24

se točijo priznana najboljša stara in nova vina iz raznih najplemenitejših vinskih pokrajin v ceni od 32 do 80 kr. liter.

Idor je torej prija telj zdrave in naravne vinske kapljice, vedno sveže pive ter okusnih jedil, ta naj pride in vstreženo mu bo.

Za obilni obisk uljudno prosim z vsem spoštovanjem

Augustin Zajec, restavrat.

1388 6-2

Prva kranjska z vodno silo in turbino

969 8

delujoča

tovarna stolov

tvrdke Fr. Švigelj

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imejteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavarnarjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene

stole, naslonjače, fôtelje, vrtné stole, gugalnike itd.

po kar najbolj nizki ceni. Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano.

Največja zaloga stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trsja.

Na željo pošlje tvrdka najnovejše obširne cenike z nad 80 slikami, iz katerih je razvidna oblika blaga in cene, zastoj in franko.

Naročevalcem na debelo dovoli se znaten popust.

Citraši !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Najboljše strune

za vsa glazbila najslovitejšega

dobe samo pri

Kirchnerjevega fabrikata se

Vaso Petričiču v Ljubljani.

„ANDROPOGON“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljše, vsa pričakovanja prekašajoče sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zajamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado.

Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone.

Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu 274 (65)

Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkóczy, Anton Kanc in Ernst Sark v Ljubljani, A. Ranč v Kranji, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Preprodajalci popust.

Najnovejše blago za

damška oblačila

in modni barhenti se v vseh kakovostih in največji izbiri prodajajo najcenejše pri

J. GROBELNIK-U

Pred Škofijo 1. LJUBLJANA. Mestni trg 20.

Vzorec se na zahtevanje pošiljajo franko na vse strani.

Vinska klet „Mestni dom“.

Vinska klet „Mestni dom“.

Vinska klet „Mestni dom“.

Hiša,

enonadst opna, s hlevom in s četrt do pol hektara velikim sadnim vrtom. blizu kake železniške postaje, bolj na samem se išče vzeti za več let v najem, oziroma se tudi kupi

Ponudbe naj se dopošljejo pod »najem 1903« uredništvu tega lista. 1424 3-3

Služba

organista in cerkvenika

se odda v Stranjah pri Kamniku sobnemu prostoru, ako tudi ni iz cecilijanske šole. Dohodkov je okoli 600 K v biri in denarju. Prostorno stanovanje in vrt. Nastopi se lahko takoj. Oženjeni rokodelci imajo prednost. — Oglasi se je pri ondotnemu župnemu uradu. 1412 3-3

Lepo in suho stanovanje se odda s 1. januarjem na Vrhnikih, sv. Pavla cesta št. 248. Stanovanje obstoji iz 3 sob in drugih pritliklin; poleg hiše je tudi vrt. Več pove I. Ogrin ravnotam. 1400 3-3 **Ravnokar je izšla** **Družinska pratika**

za leto 1904.

„Družinska pratika“ za leto 1904

s krasno barveno sliko: Sveča družina na ovitku, je najlepša izmed vseh slovenskih pratik. Nje vsebina je zelo zanimiva in raznovrstna ter ima mnogo ličnih slik. — Cena posamnim komadom 24 vinarjev. Odjemalci na debelo dobé jo mnogo ceneje pri naslednjih tvrdkah v Ljubljani: Auer-Korenčan, J. Kordik, H. Ničman in V. Petričič.

Dobiva se in zahteva naj se v vseh trgovinah na Kranjskem, Štajarskem, Koroškem, v Istri in na Goriškem.

Janeza Trdine

zbranih spisov

je pravkar izšla prva knjiga:

Bahovi

buzarji in Iliri.

Prezanimiva epizoda iz južno-slovanske zgodovine.

Mnjiga, važna za vsakega zavednega Slovenca.

Cena M 3—, po pošti M 3-20.

Založil L. Schwentner v Ljubljani.

1651 24

Vinska klet „Mestni dom“.

Vhod s cesarja Jožefa trga in Študentovskih ulic. Prostorna, svitla, z elektriškimi ventilatorji opremljena klet s sedeži, zvečer razsvetljevana z Auerjevo in električno lučjo. Prodaja najrazličnejih naravnih vin po najnižjih cenah. Toči se naravnost iz soda in sicer: Istrijane, bel in rubinasto rudeč Goričan, rebula, Prosekar, Ptujčan, Dolenec, Malvasia, Gumpoldskirchner, Ruster-Ausbruch in pelinovec alla Turino. Čez ulico ceneje in v sodčkih od 30 litrov naprej po znižanih cenah franko na dom. — Sodčki se tudi posojujejo. — Razna buteljjska vina so vedno v zalogi po najnižji ceni. — Klet je odprta od 9. ure zjutraj do 1. ure popoldne in od 3. ure popoldne do 10½ ure ponoči. Ob nedeljah in praznikih od 9. ure dop. do 1. ure pop. in od 5. ure pop. do 10½ ure ponoči. Za prijazni obisk se priporoča velespoštovanjem

1386 2-2 **Fran Fabian**, založnik zveze c. kr. drž. uradnikov.

Nove zboljšane gramofone

z glasovno-, ročno- in varstveno omarico, zelo priljubljeno med duhovščino, po društvih in med zasebniki.

Gramofon avtomate

za gostilne zelo pridobitno prodajam tudi na obroke.

Imam veliko zalogo, najnovejše plošče, katere zamenjujem za stare.

Vnanja naročila se rešujejo z obratno pošto.

1079 10-21

Rudolf Weber, urar
v Ljubljani, stari trg 16.

Trije provizorični pazniki

se sprejmejo v deželni prisilni delavnici.

Pogoji: Dosluženi podčastniki, zmožni slovenskega in nemškega jezika, krepke rasti, ne čez 30 let stari. Laškega jezika in pripravnega rokodelstva zmožnim prosilcem se dá prednost. Prošnje je vložiti osebno

do 15. novembra t. l.

pri vodstvu deželne prisilne delavnice kranjske.

V Ljubljani, dné 22. oktobra 1903.

1391 3-2

Hamburg-Amerika Linie

Največje najstareje parobrodno društvo na svetu.

Njega parobrodje obsega 280 velikanskih parnikov.

v Ameriko zanesljivo v 6 dnevih

direktna najhitrejša prekomorska vožnja z brzoparniki iz **Hamburga** v **Novi York** ali pa v **Halifax**.

Brezplačna vsakovrstna pojasnila daje od visoke vlade potrjeni zastopnik:

Hamburg-Amerika Linie

Fr. Seunig v Ljubljani

Dunajska-cesta št. 31 poleg velike mitnice ali šrange.

Domača umetalna steklarija

Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9, poleg „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s svincem obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, z jamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpriprostejšega do najfinjšega

št. 50/Z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana furdka za stavbeno in umetno steklarstvo **AVGUST AGNOLA** v Ljubljani, v polnem in lepem soglasju z gotsko arhitekturo, izvršila prav pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanjski cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotskih oblikah, slikanih umetno na steklo in okusnih okrasnih strogo po gotskih pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne vpijočih — svedoči jasno, da smo vdobili Slovenci v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki spretnega, domačega umetnika, kateremu z mirno vestjo zaupamo slična dela.

V prepričanju po ostalih ofertah za to delo, se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola prav zmerne. Priporoča se kar najtopleje vsem, posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri razpolagajo sicer z malimi sredstvi, pa bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Šmartnem pri Litiji
dné 9. februarja 1901.

Ivan Lavrenčič,
župnik in dekan.

Okvirja tudi slike in podobe, prenavlja in popravlja stare predmete.

Prevzema tudi vsa stavbinska steklarska dela ter priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnega steklarskega blaga.

927 52-15

Nič več telesnega zaprtja, ako se vživa

Zaloga: Dunaj, XVIII., Ladenburggasse 46.
Prospekt brezplačno. — Pošiljatev za poskušnjo:
12 kosov franko 3 K po povzetju. 72 52-38

Huss-ova pogača.

Sukneno blago

za vsako potrebo se prodajajo v vsaki kakovosti in največji izberi najcenejše pri

J. GROBELNIK-U

Pred škofijo 1. LJUBLJANA. Mestni trg 20.

Sukneni ostanki po zelo nizki ceni.

Vzorec se pošilja na vse strani brezplačno.

Najnižje cene

Zalagatelj

c. kr. državnih uradnikov

Največja izbira

Kožuhovina mufov, koljerjev, ovratnikov, čepic

Najnovejše in najboljše

Najnovejše

krasni modni klobuki

za dame in deklice

žalni klobuki

klobuki se sprejemajo tudi v moder niziranje.

Žamet

za bluže mer K 1'50 in višje

Pliš, svileni žmet, svileno blago v vseh barvah

Nagrobni venci in frakovi za vence.

Najnovejši

Naravni venci krasni in po cen.

Rokovice

za gospode, dame in otroke
glace, iz srnine trico in suknja

Karol Recknagel
Ljubljana.

Trgovina za lišp, modno blago in nagrobne vence. Mestni trg 24.

Trgovina s klobuki za dame. Mestni trg 3.

Bratje Novakovič

lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju v Dalmaciji.

Prodaja v steklenicah in pisarna: Stari trg št. 15

Ljubljana

Priporočajo svoja črna, krvna, rudeča

domača

dalmatinska vina

dalmatinski tropinovec, dalmatinski vinski konjak in dalmatinsko maslinovo olje po nevrjetno nizkih cenah.

Pošilja se v sodih po 100, 300 in 600 litrov. Ako kdo odpošlje svojo posodo, dobi vino mnogo ceneje.

Vzorci in ceniki zastoj in franko.

1279. 20-5

Naročajte **izborna ljubljansko delniško pivo**

iz pivovarne v Žalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema centralna pisarna v Ljubljani, Sodne ulice 4.

706 104-47

Angeljnovi milo Marzeljsko (belo) milo

z znamko

449 104-64

sta najbolj koristni
štedilni mili
za hišno rabo.

Dobivate jih po specerijskih štacunah!

Pavel Seemann

izdelovatelj mila
in čebelno-voščenih sveč
v Ljubljani.

G. PICCOLI

lekarnar v Ljubljani
dvorni dobavitelj Nj. Svetosti papeža

priporoča naslednje izdelke svojega kemično farmacevtskega laboratorija, ki se izgotavljajo kot sicer vsi drugi medikamenti z največjo skrbnostjo in snaznostjo.

Piccolijeva želodčna tinktura krepi želodec, vzbuja veselje do jedi, pospešuje prebavo in odprte ter je posebno učinkujoča pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin.

Piccolijeva železna vino se uporablja pri malokrvnih, nervoznih in slabotnih osebah z najboljšim vspehom. Polliterska steklenica 2 K.

Piccolijevi sirupi iz malin ali tamarinde dajo z vodo pomešani izvrstno in zdravo pijačo. Kilogramska steklenica, pasteurizovana K 1.30.

Zunanja naročila po poštnem povzetju. 708 (50-37)

P. n. odjemalci si lahko ogledajo naš znameniti laboratorij

Največja,
moderno opremljena ter izdatno povečana in popolnoma prenovljena je

Zalaznikova
slaščičarnica in pekarija
na Starem trgu. 1405 3-3

Za obilen obisk se priporoča **Jak. Zalaznik.**

OGLAS!

NEW-YORK in LONDON

nista prizanašala niti evropski ceni ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

gld. 6'60 in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz anega komada.
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavčnih žlic;
- 1 kom. amar. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašič za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najin. spalnice za sladkor.
- 42 komadov skupaj samo gld. 6'60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6'60. Američansko pat. srebro je znano, je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 24 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji, zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 1428 1

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaz Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

St. Pavel pri Prebodu.

Kamil Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po niski ceni.

trboveljski premog
v koscih.

Naročila se natančno izvršujejo. Tudi se odda cel vagon direktno s kolodvora ali iz skladišča na dogovorjeni kraj.

Priporočuje se za obilne naročbe, beležim s spoštovanjem 1379 3-2

Ivana Treo

Gesta na Rudolfovo železnico št. 8. v Ljubljani.

796 100-40

Zahtevajte

brezplačno in franko
moj ilustrirani cenik z več
ko 600 podobami

ur, zlatega in srebrnega blaga
in godbenih reči
HANNS KONRAD

Nik.-rem. ura gl. 2.50
8.-, 8.50. Za vsako
uro 3 leta pisn. jam.

tovarna za ure in izvozna trgovina
Most št. 520, Češko.

Popravila sprejemajo se v obeh trgovinah.

Naznanilo.

Otvoritev velike na novo urejene trgovine ur, zlatne, srebrnine, živalnih strojev, bicikelnov itd.

Franc Čuden

urar in trgovec zlatenine in srebrnine v Ljubljani
Prešernove ulice nasproti frančiškanskega samostana, filijalka v prejšnji trgovini na Glavnem trgu.

Vsled nasveta ravnateljstva delniške družbe združenih tovarn ur „Union“ v Brelu in Genovi v Švici, prisiljen sem bil kot član iste družbe preskrbeti si večji lokal, da zamorem njihove izdelke slavnemu občinstvu v obilnem razporostreiti, ker umevno je tem večja izbira tem lažja in cenejša postrežba.

Zatorej prizadjal sem si mnogo, da sem mojo novo trgovino, okrasil s toliko bogato zalogo kakoršne še ni bilo videti v tej stroki do danes.

Posebno opozarjam slehernega na okusno izberko še nad 150 komadov obešenih stenskih pendel ur v najmodernejših, lepo rezanih omarih z različnim bitjem k vsaki hišni opravi prikladne.

Prilичno omenim tudi, da se mi je posrečilo nakupiti jako ugodno večje partije brilantov, diamantov in drugih dragocenih kamnov, vdelenih v vsakovrstnih oblikah, jako veliko zlatenine, srebrnine, ur in drugo tako, da se lahko z vsakim glede zaloge meriti zamorem.

Za obilen poset in obisk se priporoča gornji.

1292 8

Ceniki brezplačni in poštne prosti.

Nikdo naj ne zamudi si ogledati to novo trgovino.

Obče znana stara in solidna trdka.

Vsakemu na razpolago, si ogledati.

Najboljša in najsigurnejša

prilika za štedenje!

Preje: Gradišče št. 1,

Stanje vlog 31. dec. 1902:
čez 9 milijonov kron.

Denarni promet v letu 1902:
čez 32 milijonov kron.

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakšnega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9,501.351 K 52 h. Denarni promet v l. 1902: 32,596.882 K 65 h. HRANILNE KNJIZICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštne-hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1903.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec, pesestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — Josip Jaro, veleposestnik v Medvodah. — Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. — Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju. — Ivan Kregar, svet. trg. in ebrt. zbornice v Ljubljani. — Francišek Leskovic, zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — Karol Pollak, tovarnar in posest. v Ljubljani. — Gregor Šilbar, župnik na Rudniku. — Dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani.

Delniška stavbinska družba „UNION“ v Ljubljani. razpisuje

na podlagi dovoljenja vis. c. kr. notr. ministerstva
z dne 11. julija 1903 št. 27846

**javno subskripcijo 560
delnic II. emisije.**

Delnice I. emisije v znesku 300.000 kron so oddane in
v gotovini popolnoma vplačane.

**Delnica velja 500 kron, se glasi na ime
in ima pri zborovanju vsaka po en glas
Dividenda se letno izplačuje.**

Namen družbe „Union“ je pridobiti stavbišča, graditi hiše na lastni in tuji račun, snovati hotela, restavracije in prihodnje spomlad namerava ako se II. emisija tudi odda, zgradbo modernega urejenega hotela s 100 sobami, centralno kurjavo, električno razsvetljavo, lift, i. t. d. Poleg tega postavila se bo velika dvorana (čez 500 m²) z galerijo in vsemi potrebnimi postranskimi prostori za koncerte, veselice, shode, predstave i. t. d. V pritličju hotela je kavarna in gostilna z prostornim vrtom, kakor tudi drugi najemniški prostori. Ostali del zgradbe namenjen je za 9 stanovanj. Izpolnene in lastnoročno podpisane pristopne izjave na subskripcijo delnic II. emisije poslati je ali po pošti, ali se pa dotična izjava direktno v pisarni družbe „Union“ Kongresni trg 19 podpiše, kjer se tudi dobi vsa potrebna pojasnila vsaki delavnik od 9—12 nad 3—6.

Znesek 500 kron za vsako delnico vplačati je najkasneje do 1. decembra 1903.

V Ljubljani, dne 3. oktobra 1903.

1296 9—5

Dr. V. Gregorič
predsednik.

**Tovarna pečij in raznih
prstenih izdelkov**

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki strdon št. 9

prilaga slav. občinstvu in preč.
duhovščini svojo veliko zalogo
barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih,
sivih, rumenih itd., kar najbolj trpež-
nih in po modernih modelih izde-
lanih. Cene nizke. 36 52-44

Lasni izdelek.
Ceniki franco in brezplačno.

Molitvenik

162 1 za Marijine družbe,

„Vodilo“ in „Najboljša mati“ skup. se dobi v ve-
likem tisku v vezavah po 1½, 2 in 3 krone. Kdor
jih vzame več skup v tej izdaji, dobi na vsakih
10 dve po vrhu. Razpošilja jih v imenu izdaja-
telja g. Fr. Breskvar, knjigovez v Ljubljani. Denar
se pošilja založniku. — Isti knjigovez razpošilja
tudi „Križev pot za M. družbe.“; 1 izvod velja 20 v.,
50 izvodov 8 K in 100 izvodov skup samo 12 K. —
„Vodilo“, ki velja samo zase v platnu vezano 60 v., se
brezplačno prilepi 20 str. debel „dodatek“, ki ob-
sega 1 sv. mašo in troje litanije. Ta dodatek se
dobi zase broširan po 10 v. 100 skup za 8 K.
Dokler nimamo šolskega molitvenika, mu je ta do-
datek lahko malo nadomestilo. Obe zadnji knjižici
sta ob kaki priliki primeren dar za družbenike ali
solarje. 1240 5

Perje za postelje in puh

prilaga po najnižjih cenah

571 50 **F. HITI,**

Pred škofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 18

se prilaga preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

1357 63

1357 63

1357 63

1357 63

1357 63

1357 63

1357 63

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
**blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.**

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirajo na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štva in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se prilaga 780 52 21

Ana Hofbauer,
imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Ustanovljeno l. 1832.

Priznано najboljšo

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti,
ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja
po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani
tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

176 37 **Električni obrat**

Ilustrovani ceniki se dobé brezplačno.

Prva kranjska mizarska zadruga
v Šent Vidu nad Ljubljano

se prilaga sl. občinstvu v naročitev
raznovrstne temne in likane sobne
oprave iz suhega lesa, solidno izgotov-
ljene, po lastnih in predloženih vzorcih.

Velika zaloga raznovrstne izdelane
oprave za salone, spalne in jedilne
sobe je na izbero cenjenim naročnikom
v lastnem skladišču tik kolodvora v Viž-
marjih. — V prav obilno naročitev se
prilaga

Jos. Arhar, načelnik.

Varstvena znamka: Sidro.

LINIMENT. CAPSICI Comp.

Iz lekarne Richterjeve v Pragi.

priznано izvrstno bolečine olaj-
sujoče mazilo je dobiti steklenica
po K — 80, K 1'40 in K 2'— v vseh
lekarnah. Zadrževa naj se to

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah
z našo varstveno znamko „sidro“ iz
Richterjeve lekarne ter sprejme iz
previdnosti le v steklenicah s to var-
stveno znamko kot prístni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v Pragi, Elisabethstrasse 5.
1313 34—4

Velika zaloga

čevljev

Julia Štor
Preštorjeva ulica št. 5
Ljubljana.

Najprijeznjejši čevlji sedanosti.

za gospode, damice, otroke,
S. duhovnike in častnike.
Solidno blago.
Nizke cene.

Gamase, galoše.

Zaloga obuval

1335 52-4 **D. H. POLLAK & Co. Dunaj.**

Kupi se dobro in po nizki ceni.

M. Žargi

Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.

Velika izbira raznovrstnih po-
trebščin za krojače in šivilje.
Zaloga vsakovrstnega perila za ženske
in moške, predpasnikov, bluz, srajc,
ovratnikov in kravati; dalje raznih zim-
skih potrebščin, kakor srajc, hlače, no-
gavice, rokavice itd. po najnižji ceni.

Kupi se dobro in po nizki ceni.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanj-
šega dobika. — Promese za vsako žrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 254